

3117

E1

RESOLUTIE,

GENOMEN BY DE VIERDE ALGEMEENE
VERGADERINGE DES

OECONOMISCHEN TAKS

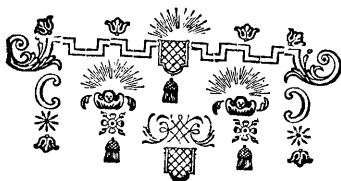
V A N D E

HOLLANDSCHE MAATSCHAPPYE

DER WEETENSCHAPPEN TE

H A A R L E M;

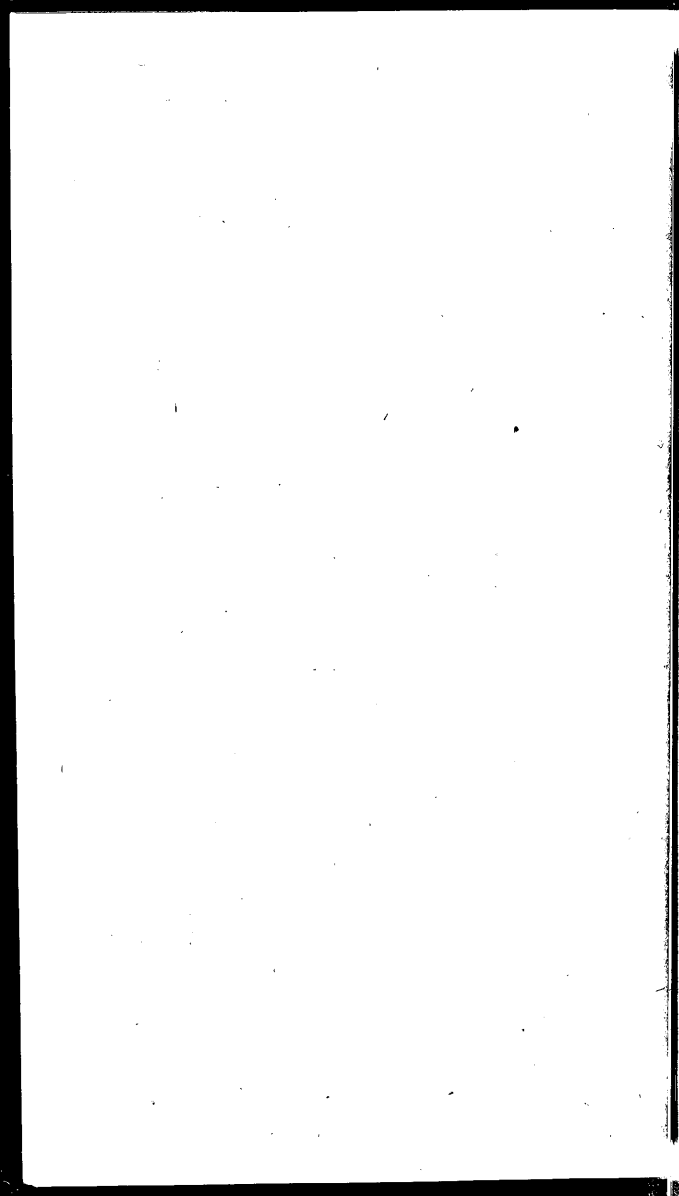
Op den 13. Juny 1781. en volgende dagen
aldaar gehouden.

Te H A A R L E M,

By J. VAN WALRÉ, JUNIOR,

Drukker van de Hollandsche Maatschappye der Weetenschappen, en haaren Oeconomischen Tak.

RESOLUTIEEN,

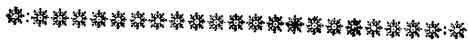
Genomen by de VIERDE ALGEMEENE
VERGADERINGE DES

OECONOMISCHEN TAKS

VAN DE

HOLLANDSCHE MAATSCHAPPYE
DER WEETENSCHAPPEN
TE HAARLEM.

1 7 8 1.

Op Woensdag den 13. Juny 1781. Algemeene
Vergadering des Oeconom. Taks in de Grootte
Zaal van het Diaconiehuis deezer Stad HAARLEM,
de *Eerste Sessie* gehouden, des *Voormiddags*.

Præsent de Heeren Directeuren *van Sypesteijn*,
Præfident; *van Brakel*, *Parvé*, *Perrenot*, *Hes-*
buysen, *Hope*, *Decker*, *van Ioon*, *van Lennep*,
van den Heuvel, *Patyn*, *Riemsdyk*, *Gerling*, *de*
Lceuw, *van Berck* en *Godin*.

M 2

Waarin

Waarin door den *Secretaris* zyn opgeleezen de Naamen van de onderscheidene respectie *Departementen* naar derzelver *Rang* . bepaald by de Werten.

Voorts de *Brieven van Qualificatie* der Heeren Gevolmachtigden opgehaald en door den *Secretaris* voorgeleezen zynde , is bevonden , dat daartoe waren Gecommitteerd van wegens

DORDRECHT, De Heer * *H. F. Decourt*.

HAARLEM, De Heeren *Goedschalk Kops*, Dr. *Nicolaas van Wyk de Vos*, Mr. *Jan Teding van Berkbout*, Dirigeerende Leden; *Myndert Wiardi*, Thesaurier, *Floris Vischer Hesbuijsen*, Secretaris.

DELFT, De Heeren Mr. *Willem Hendrik Teding van Berkbout* Dirigeerend Lid, *Reyer van den Bosch* Secretaris.

LEYDEN, De Wel Ed. Gestr. Heer * Mr. *Abraham van Gerwen* Raad in de Vroedschap en Oud Schepen der Stad, De Wel Ed. Gestr. Heer Mr. *Joost Romswinkel*, Veertig in Raade deezer Stad, benevens De Heeren *M. A. van Peene* en * *F. van Lelyveld*.

AMSTERDAM, De Heeren * *Joan Baptista van Schorrenberg*, * *Joan Schadé*, * *Reinhard Godfried*

* De Heeren, welker Naamen met één Sterretje * zyn getekend, zyn wel gedeputeerd , maar op deeze Vergadering niet verschenen.

*fried Martens, Thomas de Vogel, * Dr. Andreas Bon, Mr. Gysbert Stapert, * Jan Alstorpheus, Joan van Collen, Pieter Willem van Lankeren, * Benjamin Roelofsmaat, Evert de Marre, * Paulus Charlee, * Adriaan Paats van Troostwyk, * Mr. Daniel Hooft de Jonge, Johannes van der Hooght, Mr. Christiaan Everhard Vaillant, en * Mr. Pieter Nicolaas Arntzenius.*

GOUDA, *P. T. Couperus*, Predikant te Gouda en * *Mr. J. Couperus*, Advocaat voor de Ed. Hoven in 's Hage.

ROTTERDAM, De Heeren *Mr. Paulus Hartog, De Heer Gilles Groenevelt, en Kornelis van den Bosch.*

SCHIELAM, De Heer *Cornelis Zillefen.*

SCHOONHOVEN, *Mr. Dirk Hoola van Nooten*, Dirigeerend Lid, * *Do. Adr. Stolker*, Secretaris, * *Diderik van Horbag, * Mr. Jan Julius Schmidtman, * Mr. Carel Frederik Hildenberg, en * Do. Rudolf van der Poll.*

BRIELLE, De Heeren * *Mr. Jan Melvill*, Præsident Burgemeester deezer Stad, Dirigeerend Lid, * *Pieter Graafland*, Raad en Schepen deezer Stad, Thesaurier, * *Pieter van Andel*, Oudschepen deezer Stad, Secretaris van dit Departement, en *Mr. Rochus Sandifort*, Raad en Schepen deezer Stad.

ALKMAAR, De Heeren * *Mr. Ludovicus Timon de Kempenaar*, Schepen en Raad der gemelde Stad, en *Mr. Hendrik Kyser*, Secretaris derzelver

Stad te samen of ieder van hun in het byzonder.

HOORN, De Wel Eerw. Heer *E. M. Engelberts*, V. D. M., en De Wel Ed. Heer *Nicolaas Hinlopen*, Oud Schepen.

ENKHUYZEN, De Heeren Mr. *Bernardus Blok*. Secretaris, en * Mr. *Joan Jacob Duyvensz.* Præsident Schepen der Stad Enkhuyzen.

's GRAVENHAGE, De Leden van de Commissie der Directie in 't Algemeen; en in 't byzonder, De Heeren *A. P. Eckhardt*, Dirigeerend Lid, *A. Bogaardt*, * *C. de la Faille Senior*, *J. Ebbe*, Mr. *R. van Spaan*, *C. Scheffer*. en Mr. *L. E. van Eck*, Medeleden.

WOERDEN, De Heeren Mr. *Dominicus Costerus*, en Mr. *Hendrik Costerus*.

NAARDEN, De Heeren *Jacobus Hendrik Thierens*, Burgemeester, zynde Dirigerend Lid, * *Cornelius de Wolf Junior*, zynde Thesaurier, * *Johan Kneppelbout*, V. D. M. zynde Secretaris, benevens den Wel Eerw. Heer *Cornelius Swaving*, V. D. M. Lid van dit Departement; te samen en ieder in het byzonder.

WESPE, De Heeren Mr. *A. d'Arrest Junior*, Schepen deezer Stad, Dirigeerend Lid, en * *J. Houman*, Thz. Medicinæ Doctor, Thesaurier.

BEVERWYK, de Heeren *Agge Roskam Kool*, Dirigeerend Lid,

Lid , *Louwrens Stelt* , Thesaurier , en *Cornelis Regtdoorzee* , Secretaris.

YSSELSTEYN , De Wel Ed. Heeren *Js. Petsch* , Lid van de Hollandsche en andere Maatschappijen der Weetenenschappen , Dirigeerend Lid van dit Departement , en *Gs. 't Hoen* , Oud Burgemeester en Regeerend Schepen deezer Stad.

DELFTSHAVEN , De Wel Ed. Heeren Dr. *F. A. Persoons* , * Dr. *W. Servaes* , en *A. v. d. Linden van den Heuvel*.

HUIZEN IN 'T GOOYLAND , De Heeren *Willem Kooi* , en *Mattheus Hesfelingb*.

JISP , De Heeren *Cornelis van Maenen W. Z.* Dirigeerend Lid , Schout en Secretaris , en *Sybrant Es* , Contribueerend Lid , en Burgemeester van Jisp.

WESTZAAN. De Heeren *Jacobus van Lingen* , Leeraar der Hervormde Gemeente aldaar , en Dirigeerend Lid , * *Simon Jongewaart Junior* , Schout en Secretaris van den Banne van Westzaan , Thesaurier van 't Gemelde Departement , benevens den Heer * *Willem Bruygom Tip* , Burgemeester te Westzaan.

WESTZAANDAM. de Heeren * *Jan Brouwer* , * Mr. *Cornelis Sombeek* , *Adriaan Rogge* , Dirigeerend Lid , *Pieter Corver* , en *Klaas Sem* , het zy allen te samen , het zy eenige hunner , het zy een hunner , zoo dat hun Convenieert.

ZAANDYK, De Heer *Jan Kool*, Dirigeerend Lid, De Wel Eerw. zeer Geleerde Heer *Johannes van Oostenryk*, Bedienaar des G. W. in de Hervormde Gemeente, Thesaurier, De Eerw. Heer * *Pieter van Dokkenburg*, Leeraar der Doopsgezinden, Secretaris, De Heer *Joseph Schenk*, en De Heer *Abraham Prins*.

WORMER, De Heeren Gedeputeerden van *Zaandyk*.

MIDDELBURG in Zeeland, De Heeren Mr. * *Johan Adriaan van de Perre de Nieuwerwe*, Extraordinaris Gedeputeerde wegens de Provincie Zeeland, ter Vergadering van hun Hoog Mogenden, eerste Dirigeerend Lid, Mr. *Meinard van Visuliet*, Oud - Pensionaris van Middelburg en Opper Boekhouder van de Ed. O. I. Comp. by de Kamer Zeeland, Secretaris, * Mr. *Phoenix Isaac Boddaert*, Raadsheer in de Edele Raaden en Leenhoven van Vlaanderen, Thesaurier, Mr. *Johan Steengracht*; Raad en Advocaat Fiscaal van het Ed. Mog. Collegie ter Admiraliteit in Zeeland, Kiezer der Stad Middelburg, * Mr. *Willem Evertsen*, Griffier ten Comptoire van Registrature te Middelburg, en Mr. * *Ryklof Johan Quiryn van Goens*, Schepen en Raad der Stad Middelburg.

VLISSINGEN, * Mr. *Leonard Constantyn van Sonsbeek*, Raad der Stad Vlisfingen, mitsgaders gecommiteerd ter Provinciaale Rekenkamer van Zeeland, Mr. *Robert Hendrik Du Pon* Raad en Oud-Schepen der Stad Vlisfingen.

UTRECHT, De Heeren * Mr. *Hieronymus van Al.*

Alphen Procureur Generaal 'sLands van Utrecht, Dirigeerend Lid, Mr. *Andries Jan Strick van Linfchoten* Heer van Loenresloot Canonik van het Capittel ten Dom en van St. Jan, *Jonkbeer Adolf Graave van Rechteren* Heer van Gerestein beschreeven in de Ridderfchap 'sLands van Utrecht, * *Adriaan van Scherpenzeel*.

AMESFOORT, De Heeren Gedeputeerden van het Departement van *Utrecht*.

THAMEN, De Edele Heeren *Hendrik de Jong Koopman*, *Herman Huizinga van Vliet* Schout van Thamen en den Uythoorn.

DEVENTER, De Heer Mr. *A. G. Bester*.

STAD EN LANDE, De Heeren Mr. *S. Trip* Secretaris, * *H. Wolbers* Raadsheer der Stad Groningen thans gecommiteerd ter Admiraliteit van Vriesland, * *Geert Reinders* Huisman te Garnwerd, * *J. Modderman*.

ARNHEM, De Wel Edele Gestrenge Heeren en Mrs. *G. J. Bouricius*, Secretaris van welgemelde Stad en Secretaris van 't zelve Departement. *A. J. Houck*, Advocaat voor den Hove Provinciaal van Gelderland, de Wel Eerwaarde Heer * *A. van den Berg*, Predikant in de Gemeente *J. C.* en de Heer * *Jan Reyers* Koopman.

DOESBURG, Heeren Gedeputeerden van 't Departement der Stad *Arnhem*.

HARDERWYK, De Heer en Mr. *Charles Bavius de Vries*.

Vervolgens door den Heer *de Court*, gedeputeerd van het Departement *Dordrecht* per missive de Heer *Eybergen*, en door den Heer *Eybergen*, de Heer *Floris Visser Hesbuysen*, zynde verzogt om de Commissie van Gem. Departement *Dordrecht* op zich te neemen, is door de Vergadering geoordeeld, dat volgens Art. 167 der Wetten wel een of ander Heer door eenig *Departement* kon worden gequalificeerd tot het bywoonen van deeze Vergadering, zonder dat Gem. Heer Lid van dat Departement was, maar dat géén *Gedeputeerde* van eenig Departement, zonder op de Algem. Vergadering verscheenen te zyn, vermogt op eenen anderen in zyne plaats, zynen lastbrief over te draagen, en is derhalven de Heer *Floris Visser Hesbuysen* verzogt om daarover naader te schryven, ten einde eenen qualificatiebrief van gemelde Departement te bekoomen.

Hierop is deeze Vergadering uit naam van *Directeuren* door den *Secretaris*, met eene *Aanspraake* geopend.

Voorts zyn naa omvraage door de respective Departementen volgens Art. 178 der Wetten tot het *naazien* der *Rekeningen* van de Algemeene kasse, en, ingevalle daarop gééne Reflexien worden gemaakt, tot het *sluiten* van dezelve Gecommitteerd, de Heeren Gedeputeerden der respective, Departementen van *Amsterdam*, *Rotterdam*, *Schiedam* en *Schoonhoven*.

Is

Is door den Secretaris op Tafel gebracht de *Rekening* van het Jaar 1780, mitsgaders een *korle staat van de kasse* tot ultimo May van dit Jaar 1781 ter bezichtiging voor alle de Leden.

Voorts is naa deliberatie Geresolveerd, geduurende deeze Algemeene Vergadering, de Sessien te beginnen des *Voormiddags* præcis ten *half negen* uuren en dezelve voort te zetten tot des *Naamiddags half drie* uuren, en dan des Naamiddags gééne Sessie te houden.

Insgelyks is geresolveerd, dat gééne Propositionen, gedurende de Deliberationen over de Punten van beschryving ofte het Arresteeren der Prys vraagen, door eenig Departement zullen worden gedaan, ten zy dat dezelve eene regstreeksche en onmiddellbaare relatie hadden tot de Punten waarover gehandeld wierd, ten einde zoo veel mogelijk alle verwarring voor te koomen.

Hierop overgegaan zynde tot de deliberationen over de Punten van beschryving is door Heeren Directeuren gerapporteerd, dat ter voldoeninge aan de Resol. (bl. 57) genomen den 28 Sept. 1779, by Art. 1 N. 1 der Punten van deliberatie van dit Jaar vermeld, van eenige weinige Departementen alleen is ingekomen bericht namens de *Maaten* en *Gewichten* in hunne plaatsen gebruikelijk, en is beslooten eene Commissie te formeeren tot het maaken van een Plan, hoe de opgaave daarvan door de nog manqueerende Departementen met de meeste Vrucht zoude kunnen worden gedaan, en zyn daar toe door Præsident en Directeuren gecommitteerd de Heeren Gedeputeerden van
Am.

Amsterdam, Gouda, Middelburg, Utrecht en Arnhem, om staande deeze Vergadering hier van rapport te doen.

Ten aanzien van Art. 2 is door Directeuren Ge-communiceerd, dat op het favorabel advis van de respective Departementen, volgens Resol. bl. 106 en 107 daar over geconsuleerd, de aangebodene Præmie van de *Goude Medaille*, conform bl. 21 N. 10 van de Pryspraagen, aan D. POTHOF te Zwolle wegens *het maaken van Spelden* van wegens den Oeconomischen Tak is gegeven.

Met opzicht tot Art. 3 is door Directeuren gerapporteerd, dat de advisen over de *staalen van Wolle Stoffen* van de geconsuleerde Departementen ingekomen, niet gunstig zynde geweest, Directeuren niet kunnen præadviseeren om den maaker daar van te beloonen — maar wel deeze Vergadering in overweeging wilden geeven, of het niet noodig was, zich stiptlyk daar aan te houden, dat, of schoon het wel aan Leden of Departementen volgens Resol. bl. 104 werd vrygelaaten om eenige monsters of staalen van het geen by hen gefabriceerd werd, aan de Algemeene Vergadering te vertoonen, nochtans alles, wat vertoond wierd om na eenige *remuneratie* te dingen, alvorens moest gepraesenteerd en geexamineerd zyn door een of ander Departement, en door het zelve aan Directeuren worden toegezonden om het behoorelyk door eenige Departementen te doen onderzoeken, en dan de Vergadering daar van verslag te kunnen doen. —

Met welk een en ander de Vergadering zich heeft geconformeerd.

Ten

Ten respecste van Art. 4 wegens de *Memorie en Tekening*, gezonden van Utrecht tot *verbetering en vermindering der onkosten in de gewoone Structure van Molenaassen*, Refol. bl. 136 vermeld, is geresolveerd, dat het daarby geproponeerde alvorens door proeven moet worden getaaid, eer daar op favorabel kan worden geresolveerd.

Vervolgens het *Verlakte Comfoirtje*, welks vernis tegen een sterk Vuur bestand zou zyn, (volgens Art. 5 van de punten van Deliberatie) by de respective Departementen, die het zelve hebben geexamineerd, geoordeeld zynde niet egaal te weezen. aan dat van *H. Temmink*, by de voorgaande Algemeene Vergaderinge met eenen Eerprys bekroond, is geresolveerd het zelve te passeeren.

Ten aanzien van Art. 6 is door Heeren Directeuren gecommuniceerd, dat de Prys vraagen in Plato (volgens Refol. bl. 106.) reeds ten deele zyn bezorgd, en nog voor de respective Departementen, des begeerende, zyn te bekoomen.

Voorts hebben Directeuren gerapporteerd, met opzicht tot Art. 7, dat de *Vertaaling* der uitgezochte Vraagen in het *Hoogduitsch* reeds is gedrukt en zoo veel mogelyk verzonden; maar dat de *Engelsche* Vertaaling genoegzaam gereed zynde, en de *Fransche* wegens eenige beletselen tot nog toe niet in gereedheid hebbende kunnen gebragt worden, — Directeuren zullen trachten te zorgen, dat de *Fransche* hoe eerder hoe liever gemaakt en beiden ten spoedigste gedrukt worden.

Voorts

Voorts Art. 8 in overweeging genomen zynde, is beslooten *wegens den Lyst van Fabrycquen en Trafycquen* af te wachten het bericht van de Heeren, ter deezer zaake volgens Resol. bl. 141. gecommitteerd, voor en al eer daarop naader te resolveeren.

Vervolgens over Art. 9, tendeerende of de Vraag *wegens het Fabriceeren van Papier uit Hennip Linnen* uit de Conceptvraagen al of niet diende geroyeerd te worden, door Heeren Gedeputeerden van *Arnhem* het rapport van hun Departement te dier zaake voorgelezen, en door Heeren Directeuren het rapport der respectieve Departementen van *Harderwyk*, *Westzaandam* en *Zaandyk*, gecommuniceerd zynde, is door de Vergadering beslooten deeze Vraag uit de Conceptvraagen *niet* te royeeren.

Hier op getreden zynde tot de overweeging van Art. 10. betreffende de zaak van *R. Rainey* is door Heeren Directeuren gecommuniceerd het volgende Rapport.

„ Op de Algemeene Vergadering binnen Haar-
 „ lem in Juny 1780 gehouden, beslooten zynde,
 „ een Commissie te benoemen, tot het examinee-
 „ ren van een Werktuig door Mr *Robert Rainey*,
 „ aangeboden, om door middel van een Vuurma-
 „ chine de Molens tot kneuzing van het Suikerriet
 „ geschikt, in de Colonien te doen werken. en van
 „ welk Werktuig de Heer *Pieter Hoenpyl* te Rot-
 „ terdam een Model heeft doen vervaardigen. Zo
 „ zyn ten dien einde verzogt en gequalificeert:

We-

„ Wegens *Leiden* de Hr. Do. van den *Wynperffe*.
de Hr. N. G. *Oosterdyk Jansz.*
en de Hr. M. A. van *Peene*.

„ Wegens *Amsterdam* de Hr. Bernb. *Douwes*, en
de Hr. . . *Tceckelenburg*.

„ Wegens *Utrecht* de Hr. J. T. *Roffyn*, en
de Hr. . . *Roggeveen*.

„ Wegens *Rotterdam* de Hr. J. Ts. van der *Vliet*.
de Hr. J. van *Noorden*, en
Pieter Storm.

„ Welke benevens Mr. *Rob. Rainey* op Vrydag
„ den 21 July 1780. zich in *Rotterdam* hebben ver-
„ voegt by den Heer *Pieter Hodenpyl*, ter examina-
„ tie van bovengemeld model.

„ Waarom trent tot rapport dient, dat de Commis-
„ sie aan Heeren Directeuren niet kan aanraaden, om
„ overtegaan tot het vervaardigen van het Vuurtuig
„ en daar aangevoegde Suikermolen in het groot,
„ noch om het zelve na de Colonien te zenden, noch
„ om daar van hier eene Proef te neemen.

„ Om redenen, — het ons onzeker toe-
„ schynt, of het zelve aan het oogmerk, waar toe
„ het word voorgesteld, wel zoodaanig zoude beant-
„ woorden, dat het in nuttigheid de gewoone Sui-
„ kermolens zou overtreffen.

De

„ De kracht, welke vereischt word tot kneuzinge
„ van het Suikerriet, zou in dit Werktuig zekerlyk
„ moeten gelyk zyn aan die, welke de gewoone Sui-
„ kermolens (door Water of Vee bewoogen wor-
„ dende) oefenen: en het ons twyfelachtig voor-
„ komt, — of de samenstelling van dit Werk-
„ tuig wel suffisant genoeg zou kunnen gemaakt wor-
„ den, om zonder verandering deeze kracht by aan-
„ houdendheid te wederstaan.

„ Men merke hierby verder aan, dat ingevalle het
„ Werktuig, in de Colonien opgericht zynde, ee-
„ nige reparatien noodig had, zulks veele ongelee-
„ genheeden zou veroorzaaken; door gebrek aan be-
„ kwaame Werklieden; als mede door de verre af-
„ geleegenheid der Plantagien van elkander, welk
„ laatste oorzaak zou zyn 'er veel tyds verloren ging,
„ offchoon in de Colonien al bekwaame Werklieden
„ voor handen mogten zyn.

„ Om dit Werktuig alhier in het Vaderland, en wel
„ in het Groot te doen oprichten, zouden wy als nut-
„ loos aanmerken, dewyl het zelve tot het voorge-
„ stelde Oogmerk alhier van géén gebruik kan zyn:
„ en dus alleen zou moeten dienen om proeven te nee-
„ men, welken mogelyk aan de daartoe vereischt
„ wordende kosten, niet zouden beantwoorden.

„ De Commissie voorts het Mechanique Ingenieus
„ vindende zouden wel advifeeren, dat de Oeconomi-
„ sche Tak zich eigenaar maakte van het idée, ons
„ door *Mr. Robert Rainey* gesuppediteerd, ten einde
„ daarvan een Model in het Cabinet der Werktuigen te
„ bewaaren: — en wy zouden derhalven oordeelen
„ dat Directeuren tot verkryginge van dien eigen-
„ dom

RESOLUTIE 1781. 163

- „ dom en ter vergoedinge van Mr. *Rayney* hem een
- „ *Douceur* gaven, 't welke gem. Commissie gaarne
- „ aan de discretie van Directeuren wilde overlaaten.

In Naam van deeze Commissie

(was Getekend) PIETER STORM.

Rotterdam den 24. July
1780.

En hebben Directeuren vervolgens gecommuni-
ceerd, dat hierop door den Secretaris van den Oecono-
mischen Tak, daar toe van Directeuren speciaalyk
gequalificeerd, eene overeenkomst met *Robbert Rai-
ney* is getroffen, hierin bestaande dat aan denzelven
zyn ter hand gesteld van wegens den Oeconomischen
Tak *bonderd Ducaaten* boven en behalven het gee-
ne gem. *R. Rainey* reeds op verscheidene reizen
van wegens den Oeconomischen Tak heeft genoo-
ten, welk laatste by de Rekening van den Algem.
Secretaris verantwoord word — waartegens
R. Rainey in vollen en vryen eigendom aan den
meergem. Oeconomischen Tak heeft overgegeeven
zyne *Papieren* en *Tekening*, betrekkelijk tot het
maaken van het Suikerriet, aan dien Tak gepresen-
teerd, met volkomen recht om daarvan zoodanig
gebruik ten behoeve van den Oeconomischen Tak
te maaken, als dezelve zal vermeenen te behooren,
zonder eenige verdere prætensie, hoe genaamd, op
den Oeconomischen Tak uit eenigerhande oorzaak
te behouden; — zoo nogtans, dat het ook aan
N hem

hem, *R. Rainey*, zal vryftaan om van deeze zyne Suikerrietmolen, ofte het Concept daarvan, ten zynen behoefte, en daar hy zulks goedvind, gebruik te maaken.

Stellende gem. Heeren Directeuren verder voor, een *Model* daar van ten koste van den Oeconomischen Tak te doen maaken, en aan het Departement in de Colonie van Surinaamen te zenden, ten einde daarvan zoodanig nuttig gebruik te maaken, als het zelve zal meenen te behooren.

Waarmede de Vergadering zich heeft geconformeerd.

Overgegaan zynde tot Art. 11 is door Directeuren Gecommuniceerd, dat overeenstemmig met de Resolutien van de voorgaande Vergaderinge de eereprijzen en belooningen, door dezelve toegewezen, zyn uitgedeeld; en wel de Goude Medaille aan de Heeren *van Olst* en *Kuipers* (Ref. bl. 98) *J. Daams* (ib. p. 99) en aan Mevrouw de Wed. van wylen den Heer *W. de Bas* (ib. bl. 98) — de tweede Medaille aan de Heeren *Adr. Rogge*, *J. Ermerins*, *Mr. F. W. de Bas*, en *H. van Temming* (Resol. bl. 112) — mitsgaders de Pryzen toegekend aan *J. Ras* te Utrecht, *F. C. Soldaen*, in 's Hage, *Peter Poulus*, te Middelburg, *Jan Contular* te Utrecht, *Hendrik Jantzen* te Harderwyk, en *Jan Rokesz Douw* te Wyk aan Zee. — Doch dat de Prys op het *Gemarmerde Papier* volgens Resol. bl. 84 en 85. nog niet aan deszelfs maaker *Marcellus Offerman* heeft kunnen overgemaakt worden, by gebrek van de noodige berichten, die men niet dan voor weinige dagen, van Doesburg heeft bekomen,

men, maar dat nu met den allereersten aan de Resolutie, daaromtrent genomen, zal worden voldaan.

Met relatie tot Art. 12, wegens den *roerschroef* en *sextant* (Resol. bl. 86 vermeld) de noodige berichten nog niet ingekomen zynde, is beslooten de deliberatien daarover tot de volgende Algemeene Vergadering uitstellen.

Vervolgens is goedgevonden op Art. 13, aan den Heer *Hendrik Spille* te Amsterdam te geeven de *Goude Medaille* conform de Resol. van de voorgaande Vergadering bl. 93, dewyl het Departement van Amsterdam met voldoende getuigschriften heeft bewezen de nuttigheid van deszelfs uitvinding omtrent de Windmolens.

Ten reguarde van Art. 14 is geoordeeld, dat de zaak omtrent het *Spinnewiel van Furst* niet kon worden afgedaan, dan naa dat hy zich wegens het nuttig gebruik daarvan naader zal hebben geëxpliceerd, waar op het dan aan Departementen tot Examen zal worden gezonden: — en dat het *Spinnewiel* van *Christoffel Schee* te Amsterdam, (Res. bl. 135 vermeld,) zal worden gezonden aan de Respectieve Departementen van *Amsterdam, Hoorn* en *Utrecht*, voorts zyn Heeren Directeuren verzogt en gequalificeerd, om, ingevalle de rapporten van gem. Departementen daaromtrent favorabel zyn, denzelven eene belooning te accordeeren naar het belang der zaake. Ook hebben de Heeren Gedeputeerden van dezelve Departementen op verzoek van de Vergadering aangenomen, om by hunne advisen te be-

paalen, welke belooning aan dien man zoude dienen te worden gegeven.

Eindelyk met opzicht tot Art. 15 over het *Touw*, gemaakt van *Brandenetels*, is beslooten op voorstel van het Departement van 'sHage de deliberatien daar over tot de volgende algemeene Vergadering uitstellen.

Hierop overgegaan zynde tot N. 11 van de Punten van Deliberatie is geresolveerd aan de Heeren *Johannes Louyssen en Zoon* te Vlisfingen wegens het maaken van *Knoopen en Doozen*, door hen op eene tot nu toe hier te Lande niet gebruikelijke wyze gefabriceerd, ter aanmoediging om die Fabrycq tot verdere volkomenheid te brengen, te offereeren de *Tweede Medaille*.

Doch is begreepen, dat het gecommuniceerde omtrent het gebruik van de *Rietveeren* ofte *toppen van het riet*, als niets nieuws behelzende, diende gepasseerd te worden.

Op *Donderdag* den 14 Juny 1781, des Voormiddags Tweede Sessie gehouden.

Præsent de Heeren Directeuren van *Sypesteyn*, Præsident, van *Brakel*, *Parvé*, *Perrnot*, *Heshuyssen*, *Hope*, *Decker*, van den *Heuvel*, *Patyn*, *Riemsdyk*, de *Leeuw*, van *Berck*, *Godin*, mitsgaders de Heeren Gedeputeerden van de Respective Departementen.

Waar:

RESOLUTIE 1781: 167

Waarin de Resolutie, in de voorgaande Sessie genomen, zyn geresumeerd en geapprobeerd.

En voorts getreden zynde tot het overweegen van de Punten van Deliberatie, is op de ongunstige adviſen, ingekomen op het Model van een *Sluisdeur* met een *Toldeurij* daarin gevoegd, onder de Zinspreuke *de voorzorg tegen het geweld des Waters is ons Vaderland nuttig*, beslooten het zelve te passeeren.

Ook is ten aanzien van de *Spaansche Zeep* van Inlandsche Fabryc om daardoor het Laken glansryker te maaken, geoordeeld door de respective Departementen daar over geconsuleerd, dat dezelve is onvoldoende, om dat den glans der Lakenen niet vermeerdert, die daardoor niet kunnen gezuiverd worden, en dat men van dezelve nog eens zoo veel noodig heeft, dan van de gewoone enz; waarom beslooten is dezelve te passeeren.

Ten aanzien van de *Lym* door twee onderscheidene Perſoonengefabriceerd, en den Oeconomischen Tak aangeboden, onder de Zinspreuken, — de eene DOOR VLYT EN KOSTEN, waarvan by de opening van het Billet is bevonden, de maaker te zyn *Dirk Meesters en Zoon te Leyden*, — de andere OMEER EN VOORDEEL, waarvan de maaker insgelyks, toen het Billet geopend was, is gebleeken te wezen *Dirk van Outeren en Comp. te Leiderdorp*, is beslooten om te geeven aan den eerstgenoemden de *Goude Medaille* of 25 *Ducaaten*, en aan den Tweeden de *Tweede Medaille* of 12 *Ducaaten*, en zulks wegens de uitmuntendheid, van de voornoemde *Lym* volgens rapporten van

alle de daarop geconfuleerde Departementen verre de Engelsche overtreffende, en merkelyk in Prys minder zynde.

Wanneer by die gelegenheid door Heeren Directeuren aan de Vergadering is Gecommuniceerd, dat door het Departement van Stad en Lande, staande deeze Vergadering, aan dezelve is gepraesenteerd een dito Monster van *Lym* onder de *Zinspreuk*, **DE PELICAAN DINGT NA DEN PRYS**, gehoord welke Propositie, zyn Heeren Directeuren verzogt om het zelve te doen examineeren door 3 à 4 Departementen volgens de Wet, en naar bevind van zaaken den Fabriqueur daar van al of niet, veel of weinig, te beloonen.

Voorts is beslooten om over het bericht wegens zekere *Verwstoffs*, volgens opgaave ten minste zoo goed als de gewoone blaauwe Verw, doch veel beter en duurzaamer dan dezelve, de sijnale Resolutie uitstellen nog een jaar, en intusschen eenige ponden van die *Verwstoffs* te ontbieden, om dezelve te zenden aan eenige Departementen om te examineeren, of deeze *Verwstof* zoo *duurzaam* zy, als van dezelve is opgegeeven.

De respectieve Departementen van *Leyden* en *Delft*, daartoe verzogt, hebben op zich genomen, om het bericht, het geen 'er is gegeven van een **WOL OF HAAIR-MOLEN**, (waar door gesteld is dat een arbeider in staat zou zyn om zonder verder behulp van iemand dagelyks meer, dan 200 ponden **Wol** of **Haair**, op eene gemaklyke wyze te kunnen zuiveren en tot verder gebruik bekwaam te maaken,) naader te examineeren; en Directeuren te adviseeren
of

of deeze uitvinding zoo nieuw en van dat belang zy, dat dezelve verdiene dat men daarvan in het groot de proef neeme, in welk geval Directeuren door de Vergadering zyn gequalificeerd om die Molen in het groot te doen maaken, en haare nuttigheid daadlyk te beproeven, en aan de eerstkoomende Algemeene Vergadering de uitkomst daarvan mede te deelen, ten einde dezelve over de remuneratie van den uitvinder beslisse.

Ten aanzien van den BREEKER, (waardoor een Man gezegd is in staat te zyn om de gebrande *Cacaoboonen* op eene allergemaklykste en spoedigste wyze te kunnen breeken en te gelyk van *Schil*, *Stef* en verder onrein te zuiveren, mitsgaders ter verdere bereiding of maalinge bekwaam te maaken — als mede met opzicht tot den *Chocolaad-Molen* (waarby geposeerd word dat een Man in staat is om per dag meer dan 100 fl Chocolaad te maaken en wel in zulk eene gedaante als men aan zoodanig een koeksken gelieft te geeven, hebbende nog verder in haar voordeel dat de even te voren genoemde *breeker* met deeze Chocolaad Molen kan worden vereenigd, en dezelveen alzoo te gelyk kunnen werken), — is beslooten, dat de uitvinder daarvan door voldoende proeven dient te bewyzen, dat deeze zyne uitgevondene Werktuigen beter zyn, dan die tegenwoordig tot dien einde gebruikt worden, voor en aleer men daarop favorabel kan disponeeren.

Vervolgens overgegaan zynde tot Art. III. van de *Punten van beschryving* bladz. 4. behelzende Propositien van *Directeuren*, is beslooten, dat, naademaal de Algemeene Vergaderingen voortaan meestal zeer waarschynlyk omtrent het *midden van Juny*,

zullen worden gehouden, in het vervolg by het opgeeven van Prys vraagen en inzenden der stukken aan Directeuren of Departementen zal gemeld worden, dat zulks zal moeten geschieden voor of op ult. SEPTEMBER, in plaats van *December* en dat de respective Departementen het hun aangeboden aan Directeuren zullen doen toekoomen voor ult. OCTOBER in plaats van *February* — doch om met opzicht tot de *alrede opgegevene* en *gedrukte Prys vraagen* het te laten by het geene daaromtrent gearresteerd is, op dat de dingers na den prys niet door eenige verandering in verwarring geraaken.

Vervolgens overgegaan zynde tot het deliberereen over het IV Lid der Punten van beschryving, behelzende *Propositien* van eenige Departementen.

Is met opzicht tot het voorstel van het Haagsche Departement in de voorgaande Algemeene Vergadering gedaan, en in de *Resolutien* bl. 114 te vinden, *wegens het ondersteunen van een institut, het geen tot voorkoming van de schaarsheid van het Scheepsvolk mogt worden opgericht*, op voorstel van het zelfde Departement beslooten de verdere deliberationen daaromtrent uittestellen, tot dat men tot de overweeging van het geen op bladz. 18 deezer punten van Deliberatie voorkomt, zal weezen gevorderd.

Is geresolveerd de overweeging of men aan zekere Compagnie, te *Barsingerborn* en *Colborn* opgericht om, door het in train brengen der Vlaswinning, de armen aan de kost te helpen, eene Premie zal geeven, een jaar uittestellen, ten einde aan alle de respective Departementen gelegenheid te geeven, om

om zich daarop en op de merites van die Compagnieschap, ten dien opzichte naader te informeren.

Ten aanzien van het voorstel van zeker Departement, gedaan, tot het INTREKKEN der *Præmien op het SPINNEN* van *KOEHAIR* en *HEDE* — en de daarop gemaakte Reflectien van een ander Departement bladz. 20 H. by de Punten van Deliberatie gemeld, — zyn de Heeren Gedeputeerden van *Delft*, *Schoonhoven*, *Alkmaar*, *Hoorn*, en *Huizen*, door Præsident en Directeuren gecommiteerd om van die zaake staande deeze Vergadering te dienen van rapport, ten einde het zelve rapport ingekomen zynde naar bevind van zaaken mooge kunnen worden gedisponeerd.

Insgelyks zyn door Præsident en Directeuren gecommiteerd de Heeren Gedeputeerden van *Delft*, *Amsterdam*, *Rotterdam*, *Deventer*, en *Arnhem*, om deeze Vergadering te dienen van rapport, of N. 77 in den *Landbouw* wegens het *Eikenhout*:

Voorts de respectieve Gedeputeerden van *Delft*, *Amsterdam*, *Rotterdam* en *Westzaandam*, of N. 115 in de *Handwerken* wegens het maaken van *Hoorne Lantaarns*.

Item de Heeren Gedeputeerden van *Amsterdam*, *Utrecht*, *Deventer*, *Yisp* en *Westzaandam*, of N. 147 in de *Handwerken* over het maaken van *Zylboek gelyk aan het Russische*,

Zouden dienen uit de Concept-Vraagen te worden geroyeerd, dan niet.

Voorts is beslooten, dat N. 199 van de *Nuttige Voorstellen* in de Concept-Vraagen zal blijven.

Met opzicht tot het voorstel van zeker Departement, om zoo op de byeenkomsten, als in de aantekeningen en besluiten voortaan te vermyden het gebruik van *Vreemde en bastaartwoorden*, is goedgevonden, dat het zelve aan de Vryheid van ieder eenen behoort te worden overgelaaten.

Insgelyks by deeze Vergadering gedelibereerd zynde, over het Voorstel dat de Commissie van Directie van een en ander Departement met eenige naby gelegene, rugspreek diende te houden over zaaken, aan de Algemeene Vergaderinge te Communiceeren, is beslooten, dat, gemerkt ieder Departement zyne eigene bestiering heeft, zulks aan elks goedgevinden behoort te worden overgelaaten.

Vervolgens is naa deliberatie begreepen, het Artikel van den *Rang* der Voorzittinge van de Departementen op de Algemeene Vergaderingen te laaten by het geen Art. 176 van de Wetten is gestatueerd.

In overweeging genomen, zynde het Voorstel van zeker Departement, om tot eenen vasten Regel te stellen, dat géene *bestemming* over iets zal worden gedaan, voor en aler men ieder Departement zyne gedagten over het onderwerp zal hebben afgevraagd, is geoordeeld, dat daarin géene Voorziening behoeft

hoeft te worden gedaan , als by Art. 194 der Wetten reeds bepaald.

Vervolgens gedelibereerd zynde over het Voorstel van zeker Departement, om N. 210 in de Concept-Vraagen onder de Nuttige Voorstellen, over *het bedyken van het Haarlemmer Meer* in ernstige overweeginge te neemen, is geresolveerd, dit Voorstel om redenen te passeeren.

In omvraage vervolgens gebragt zynde, of men conform het Voorstel, door zeker Departement gedaan, N. 44 uit de Concept-Vraagen *nopens het uitvinden van een Voeder voor Osfen en Koeyen, min kostbaar dan de lynkoeken* enz. zou royeeren, is beslooten dit stuk Commisforiaal te maaken, en zyn kaartoe door Præsident en Directeuren Gecommitteerd de respectie Gedeputeerden der Departementen van *Leyden, Amsterdam, Rotterdam, Schoonhoven en Zaandijk.*

Hierop is in overweeging genomen het Voorstel van zeker Departement, inhoudende, „ of het niet „ noodig was, dat de Resolutie, genomen den 30 „ September 1779 Voormiddags, in zo verre ieder „ Departement daar by gequalificeerd word aan Jongs „ gens beneden de 12 Jaaren en aan Meysjes beneden „ de 10 Jaaren oud, die uitmunten in het *Spinnen* „ van *Wolle, Vlas* en *Catoen*, de aldaar bepaalde „ præmien uittedeelen, wegens haar nuttigheid voor „ de Consistentie der Departementen tot een altoos „ duurende wet te arresteeren, en niet zoo zeer te „ bepalen voor een Jaar, gelyk tot heden maar geschied is, en ten anderen of niet de Evengemelde „ Resolutien wegens de in zig sluitende onevenredigheid

„ heid, eenigfints zoude dienen te worden veran-
 „ derd, indiervoegen, dat het getal der Leden van
 „ een Departement, by de Concessie om præmien
 „ van deeze Natuur te kunnen uitdeelen, bepaald
 „ wierd, als by voorbeeld: Dat een Departement
 „ van 25 Leden en daar beneden de in de Resolutie
 „ gefixeerde præmien zoude kunnen uitdeelen; een
 „ Departement boven de 25 Leden sterk, het Dub-
 „ beld van die præmien; en een Departement, bo-
 „ ven de 50 Leden uitmaakende, driemaal zoo veel
 „ præmien als het eerste gemelde.”

En is hierover gedelibereerd zynde, door de Hee-
 ren Gedeputeerden van Delft hierop uitgebracht het
 volgend *Schriftlyk Advīs*.

„ Dat de hier opgegevene bedenking is twee-
 ledig.

„ 1 Om de Præmie op 't Spinwerk tot een altoos-
 „ duurende Wet te Arresteeren.

„ 2 Om de waarde of het getal der præmien te be-
 „ paalen naar evenredigheid van het getal der Le-
 „ den.

„ Omtrent het *eerste* is geoordeeld, dat het uitdee-
 „ len der præmien op het Spinwerk, is, eene der
 „ gewigtigste verrichtingen van den Oeconomischen
 „ Tak, voornamentlyk dan, wanneer die zaak van
 „ Jaar tot Jaar met de nodige oplettendheid word
 „ nagegaan, en de præmien zodanig gereguleerd, als
 „ het waare belang der Fabrycquen, en het zoo
 „ hoognodig evenwigt, tusschen dezelve vordert;
 „ en dus zeer geschikt is, om Jaarlyks op nieuw by
 de

R E S O L U T I E N 1781: 175

„ de Algemeene Vergadering in overweeging te worden genomen, te meer, daar het apparent is, en reeds door de ondervinding bevestigd word, dat „ zig over dat werk, van tyd tot tyd, dan by deze, „ en dan by geene Departementen, bedenkingen „ zullen opdoen, die in de poincten van Deliberatie „ gebragt en dienvolgens ter Algemeene Vergadering behandeld zullen moeten worden.

„ En met Relatie tot het *tweede*, dat het zeer „ mooglyk zy, dat in een Stad of Plaats, daar weinige Leden gevonden worden, de præmien op het „ Spinwerk noodzaaklyker kunnen zyn, dan in een „ Departement, daar zig veele Leden, en weinig „ Werkvolk daar toe dienstig bevinden, en dus deze „ evenredigheid geheel onaanneemelyk voorkomt.”

Met welk Advis de Vergadering zich heeft geconformeed, en het zelve Gearresteerd, en is verder beslooten om de Jaaren der Meisjes mede op 12 Jaaren te bepaalen.

Vervolgens, zynde getreden tot de overweeging van het Voorstel, gedaan door zeker Departement om voor Rekening van den Oeconomischen Tak te doen maaken een *Kaart van de monden des Gelderschen Rysels* is het zelve om de gevolgen door de Vergadering geoordeeld te moeten worden gedeclineerd.

Eindelyk op zeker bericht en modél van een *Zandbagger Werktuig* onder de Zinspreuk *in Publica Commoda*, is naa deliberatie beslooten, afte wachten het rapport en naadere illucidatien van de daarover geconfu-

fuleerde Departementen, en zyn Directeuren gequalificeerd om ingevolge dezelve met de belooning van den uitvinder te handelen.

Ten laafften hebben Heeren Directeuren aan de Vergaderinge Gecommuniceerd, dat op de *Vluizen Wolle* volgens Prysv. bl. 12 N. 14 in den *Landbouw*, volgens advis van des kundigen de prys van de Zilveren Medaille en 6 Ducaaten is toegekend aan den zender van de *Vluizen* onder de Zinspreuk SIC VOS NON VOBIS, van wegens *Utrecht* ingekomen.

Waarvan zender was *Arie Schimmel*.

Mer opzicht tot die van FRIESLAND, aan *Nicolaas Everts Scheltema* te Franeker, getekend met N. S. de Zilveren Medaille en zes Ducaaten, en aan den geenen, die zich bediend heeft van den Letter L. de Zilveren Medaille en twee Ducaaten.

Ten aanzien van de geenen, welken ingekomen zyn van wegens GELDERLAND, door *Harderwyk* aan *J. B. de Vries* te Harderwyk, die verkoo- ren heeft de Letters H. W. de Zilveren Medaille en zes Ducaaten, aan *Herman Mulder* te Ermelo op de Veluwe, onder de lett. E. P. de Zilveren Medaille en twee Ducaaten, als mede aan *Hendrik Aarsen Brouwer te Tonselt* Sub. letter H. insge- lyks de Zilveren Medaille en twee Ducaaten.

En ten laafften wegens OVERYSSEL aan de Vluizen Wolle, toegezonden van het Departement van Zwolle de Zilveren Medaille en zes Ducaaten of agt Ducaaten, waarvan de zender is *Jan Alberts* te Avereest.

Op

Op *Vrydag* den 15 Juny de derde Sessie gehouden, praesent de Heeren *Directeuren*, van *Sypsteyn* Praesident, van *Brakel*, *Parvé*, *Perrenot*, *Hesbuysen*, *Decker*, van den *Hewvel*, *Patyn*, *Riemsdyk*, van *Berck*.

Mitsgaders de Heeren Gedeputeerden van de respective Departementen.

Waarin geresumeerd zynde de Resolutien, by de Voorgaande Sessie genomen, zyn dezelve gearresteerd en voortgezet de Deliberatien over de Punten van beschryvinge, en wel

Eerst over de Monsters van *Groen Saffiaan Leder* en *Rood Maroquin*, onder de Zinspreuk TOT NUT VAN DEN UITVINDER EN VAN HET VADERLAND, — als mede eenige Monsters van dito SAFFIAAN LEDER, van tweederley blaauwe, geele, Groene en Roode Couleur, onder de Zinspreuke PRO PATRIA en naa overweeging der ingekomen advisen van de geconsuleerde Departementen, is beslooten aan den zender van het eerste Monster, die by de opening van het Billet gebleeken is te zyn *SIMON HOLIERHOEK Meester Looyer te Schipluide*, te geeven de *GOUDE MEDAILLE*, en aan den zender van het tweede, zynde *Hermanus de Thorneze*, te *Haarlem*, de tweede *Goude Medaille*.

En is voorts by die gelegenheid gearresteerd eene Pryspraak over het *Saffiaan-Leder*, zoo en in dier voege als by de gedrukte Pryspraagen te zien is.

Ver-

Vervolgens op de geproduceerde Attestaten en favorabele rapporten is naa deliberatie geaccordeerd eene præmie van 25 *Ducaaten* en de *Zilveren Medaille* aan de Heeren *Speet, Hardy en Comp.* te *Amsterdam* in de *Stilsteeg* wegens de verscheide *Monsters* van *Hoeden* en *Negermutzen* van *Leder*, uit één stuk gemaakt, aan den *Oeconomischen Tak* ter beoordeeling gepraesenteerd.

Het Modél van eene Verbetering in de Constructie van de *Hekken* en *Borden der Windmolens* onder de *Zinspreuke, Proficit & Delectat* is beslooten te passeeren, om dat de berichten deswegens niet waren favorabel.

Insgelyks het bericht dienende ter handleidinge tot de *bevrjding der Zeedyken*, om dat de rapporten daar omtrent geheel ongunstig waren.

Het verzoek van eenen Man, om verzekering, dat zo zyne tekening of modél wegens de *Balkzaagmolens* (*Prysvr. bl. 68. Werkt. N. 6*) voldeed, ook de praferentie moge hebben op de Præmie van *bonderd Ducaten*, gesteld op de uitvoering in het groot, is na rype overweeging gedeclineerd, maar, by die gelegenheid beslooten, dat de Modéllen en Monsters op de gewoone wyze tot examen zullen worden gezonden aan drie of vier Departementen, doch onder bygaande Verzoek van byzondere geheimhouding in deezen.

Wegens de goede rapporten, ingekoomen over de Monsters van *Munstersche* of *Moffe Kruiken* van diverse grootte, *Selser* en *Bronwaters Kannen*, en
blauw-

RESOLUTIE N. 1781. 179

blauwe en witte Keulſche Potten, mitsgaders nog een byzonder ſoort van Potten gemeenelyk tot het inmaaken van Winterprovifien gebezigd, maar zoo veel men weer hier te Lande te voren niet gemaakt, is beſlooten, aan den Oprichter van die Fabricq genaamd TEUNIS VAN TELLINGEN te geeven de GOUDE MEDAILLE, — aan den Opzichter daarvan JACOBUS BEUMER de *Zilveren Medaille*, — en ten behoeve van gem. *Fabryc* gedurende *Vier Jaaren*, indien behoorelyk blyke, dat dezelve in train blyve, Jaarlyks *Vyfentwintig Ducaaten*, te Rekenen van primo January 1782.

De Propofitie van een *plan ſtrekkende om jonge arme Zeedorpelingen tot het Vaaren ter Zee* van wegens den Oeconomifchen Tak in ſtaat te ſtellen, door het Departement van 's Hage Voorgeleezen zynde, is het zelve Commifforiaal gemaakt, en zyn door Præſident en Directeuren tot die Commiſſie benoemd, de Heeren Godeputeerden van *Amſterdam, Rotterdam, Hoorn, 's Hage en Weſt-zaandam*.

Hierop gedelibereerd zynde over de ſtukjes Hout, niet *geſchaafd*, niet *geſtooken*, niet *gedraaid*, maar alleen *getrokken*, in verſchillende figuren, dienende tot verſcheide ornamenten op lambrifeeringen, de welken de zender aanneemt voor $\frac{1}{2}$ gelds minder te maaken, dan door Timmerlieden, Beeldhouwers enz. kunnen gewerkt worden; is goedgevonden, ſchoon zulks geene nieuwe inventie is, den maaker daar van, BERNARDUS ANTONIUS PASMAN, woonende te *Haarlem*, ter aanmoediging te geeven *twaalf Ducaaten*.

O

Voorts

Voorts is de Propositie, om *Dr. Higgins* werk getyeld *Experiments and Observations on Calcareous ements*, voor rekening van den Oecon. Tak in het Nederduitsch te doen vertaalen, naa deliberatie gedeclineerd.

Op het Voorstel om van het getal der 5000 Riemen van *Bourdeauxsch Schildpapier* (ver-eischst by Pryfvr. bl. 62. H. N. 40.) te verminderen op 500 is begreepen, dat in die Prys-vraag gééne verandering kan worden gemaakt: Maar dat men beter eene nieuwe vraag tot het daar mede beoogde, dienstig kan opgeeven zoo en en in dier voege als by de gedrukte Prys-vraagen naader te zien is.

Het Voorstel om een groot gedeelte der Penningen, tot het opgeeven van Prys-vraagen bestemd, te besteeden tot het invoeren, vaststellen of uitbreiden van dusdanige Engelsche Handwerken, en Fabrycquen in ons Vaderland, dewelken ons tot nog toe ofte geheel ontbreken, ofte in welken wy de Engelschen niet kunnen evenaaren, by gebrek van bekwaame Konstenaars en Werklieden naader ondersteund door een zeker advis van het Departement *Huizen*, in gem. Vergadering Voor-gelezen, is beslooten Commisforiaal te maaken; en zyn door Præsident en Directeuren daartoe gecommitteerd de Heeren Gedeputeerden van *Leiden*, *Amsterdam*, *Rotterdam*, *Yseltsteyn*, *Huizen*, *Vlissingen* en *Utrecht*, benevens de Heeren Directeuren *van den Heuvel* en *Riemsdyk*.

Hierop voorgesteld zynde, om voortaan de Pro-
po-

RESOLUTIE N. 1781. 181

positien van de Departementen *woordelyk* in de Punten van beschryvinge te brengen, is naa deliberatie beslooten, het drukken van de Punten van beschryvinge op den vorigen Voet te laten, maar zo de voorstellen van Departementen te Volumineus zyn om dezelve woordlyk daar in te doen drukken, en eenig Departement begeerde, dat dezelve nochtans zoo uitvoerig onder het oog van de respectieve Departementen vóór de Algem. Vergadering gebracht wierden, zoodanig Departement dezelve voor eigene rekening kan doen drukken en aan Directeuren zenden, om door dezelve aan de respectieve Departementen by het toezenden der Pointen van beschryvinge te worden gecommuniceerd.

Het geproponeerde omtrent het Spinnen van *Hennip* tot *Carl* enz. reeds by gelegenheid van het voorstel, wegens het intrekken der Præmien op het Spinnen van *Koehair* en *bede* bladz. 6. Commisso. riaal gemaakt zynde, is daarom ter deezer plaats gepasfeerd.

Vervolgens, alvorens te treden tot het beoordeelen der *Antwoorden*, ingekomen op de voorgestelde Prys vraagen, hebben Heeren Directeuren gecommuniceerd, een lyst van Antwoorden-regtsstreeks aan hun gezonden, met voorbygang van Departementen, strydig met Art 142 en 144 der Wetten famen vergeleeken, welken waren.

L 8. Bl. 8. Op de Tournesol. Een *Fles* devis N.
J. — twee *Flessen*. Tot nut van
t Algemeen.

L. 15. bl. 12. Op de vraag van de *Byen*. Een Antwoord onder de Zinspr. *de Ondervinding is de beste Leermeeſter*.

W 1. bl. 28. Moddermolen. Een Machine onder de Zinspr. *van 't naadeelig Slyk en Zand kan men maaken Land &c.*

— een dito Zinspr. *blyf by*.

W 3. bl. 29. — Ophaalbrug. Een Antw. onder het devis *Leve fit, quod bene fertur onus*, met naadere ſupplem.

Z 6. bl. 32. — Inboorelingen, Een Antw. Zinspr. *door Tyd en Vlyt en Godes Zegen wordt al wat nuttig is, verkreegen*.

— dito devis, *Altyd Wakker*.

— dito de *Vaderlander*.

W 8. bl. 106. — Scheprad Molens *A. F. Oortgyſen* ſupplem. tot zyne Tuimelſchep-Machine.

En is naa deliberatie beſlooten, dat die Antwoorden *voor deeze reize*, om dat zulks veelligt door onkunde van de Wetten hadde kunnen geſchieden, ſchoon wel niet als *Antwoorden*, nogtans als *ſtukken*, welken eenige remuneratie zouden kunnen verdienen, zullen worden geconfidereerd, en dat Directeuren dezelve aan drie of vier Departementen tot

Exa-

RESOLUTIE N. 1781. 183

Examen zullen zenden; voorts de Advifen, daarop ontvangen zynde, hun præadvīs mededeelen aan de eerstvolgende Algemeene Vergadering ter beflisfin-ge, of dezelve *eenige*, en zo jaa, *welke* remun-eratie, verdienen.

Overgegaan zynde tot het beoordeelen der Antwoorden, op de Vraag van de TOURNESOL, is beflooten aan JACOB AGGESZ KOOL te geeven de GOUDE MEDAILLE en 25 *Ducaaten* of *Vyftig Ducaten* ter zyner keuze, en aan HENDRIK VALKENBURG, wegens zynen Vlyt en Yver in dit ſtuk betoond, uit erkeniteniſſe eene *Zilver Medaille*, mits beiden voldoende aan het hier omtrent vereiſchte by de Prysver. bl. 8. 9 N. 8.

Het *Antwoord* op de Vraag van de LAND-MUIZEN (Prysver. bl. 8 N. 6) onder de Zinſpreuk *Simplex Via Veri*, volgens ingekomene ad- vizen, niet voldoende, maar zelfs gevaarlyk geoor- deeld zynde, is goedgevonden het zelve niet te be- kroonen.

Omtrent de Antwoorden ingekomen op de Vraag van den *Haring* (Prysver. bl. 15 K. 4.) is naa deliberatie gearreſteerd, dat, ingevolge de uitgefchreevene Pryspraak, tuſſchen het Ant- woord onder de Zinſpreuke COLONIST — en dat TOT STAAVINGE EN UIT- BREIDING VAN DEN HARINGHANDEL de Præmie van *honderd Ducaten* zal worden ver- deeld, en aan ieder van derzelver Schryveren gegee- ven de *Goude Medaille*, mits beiden voldoende aan het vereiſchte by de uitgefchreevene Pryspraak; en verder een dito *Goude Medaille* aan den Schryver

van het *Antwoord* PRO PATRIA ET CIVITATE tot verder encouragement, en is by de opening der Billetten bevonden, dat de eerste was *Jan Willem Kirberg* te Enkhuyfen, — de tweede *Frans Adrian Perfoons* te Delftshaven, — en de derde *Pieter Blok Woutersz* en *Jan de Jongh de Jonge* te Enkhuyfen.

Waarop vervolgens tot het delibereeren over eene nieuwe Pryspraak over den *Haring* getreden zynde, is beslooten het formeeren van dezelve Commisforiaal te maaken, en zyn daartoe door Præsident en Directeuren gecommitteerd de Heeren Ge-deputeerden van de Departementen *Rotterdam*, *Schiedam*, *Enkhuysen*, en *Delftshaven*.

Ook is aan N. VAN ELDICK Schoolmeester in het gemeene School van het nieuw opgerichte Diaconie Leer- en Fabrycq School te Utrecht, toegewezen de Præmie van de *Goude Medaille*, of 25 Ducaaten, beloofd by de Prysyr. bl. 17 H. 2.

Mitsgaders *Vyfentwintig Ducaaten* aan de Maatschappy te *Hoorn* ten behoeve van derzelver arm-bos om uitgedeeld te worden aan de Kinderen, uit hoofde van den vlyt, waar mede dezelve geoefend worden en zich oefenen in het Spinnen, in de School waarin zy te gelyk in het *leezen*, *Schryven* enz, worden onderweezen.

Voorts is gearresteerd aan HERMEN PEN-NINK, te Zwolle gedongen hebbende na de Præmie op de *Spelden* Prysyr. bl. 21 N. 10. te geeven de *tweede Medaille*.

Op *Zaterdag*, den 16 Juny 1781, vierde Sessie gehouden, praesent de Heeren Directeuren *van Syppelheyn*, Praesident, *van Brakel*, *Parvé*, *Perrenot*, *Hesbuysen*, *Hope*, *Decker*, *van Lennep*, *van den Heuvel*, *Patyn*, *Riemsdyk*, *de Leeuw*, *van Berck*.

Mitsgaders de Heeren Gedeputeerden van de respective Departementen.

Waarin de Resolutien van de voorgaande Sessie zyn geresumeerd en, naa deliberatie, gehouden voor gearresteerd.

Ook is geleezen en geapprobeerd de Qualificatiebrief van het Departement *Dordrecht* op den Heer *Floris Visscher Hesbuysen*, luidende tot op Maandag aanstaande.

Hierop getreeden zynde tot de overweeginge der *Punten van Deliberatie*, en wel van Art. 6. wegens de Monsters van *Potten* om te evenaaren de *Frankforter* is beslooten wegens de Egaliteit tuschen de twee Mededingers, die zich bediend hebben, a) van de Zinspreuke *wees Werkzaam voor u zelf, maar leen ook ziel en hand, tot nut van d'evenmenschen en van het Vaderland*, en b) van een *Billet in blanco*, de Præmie van 100 Ducaaten tuschen dezelveu gelyklyk te verdeelen, wanneer by opening der Billetten is gebleeken, de Fabriqueur van a) te zyn JACOBUS BEUMER, Medeparticipant in de *Potten Fabrycq* onder de firma van *Teunis van Tellingen en Comp. te Arnhem* — en van b) JOHANNES GIBBON *te Gouda* — ook is geresolveerd om aan den laatstgenoemden boven

O 4

dien

dien nog te geeven de *tweede Goude Medaille*, om reden dat zyne Potten wel voor $\frac{3}{4}$ van *Inlandsche Aarde* zyn gemaakt.

Met opzicht tot het *Condasriet*, op productie der Attestatie van den Heere *J. W. Nagel te Cadix*, is geoordeeld, dat voldaan was aan het Tweede Lid der Prys. bl. 24 N. 18, door den Heer FLORIS VISSCHER HESHUYSEN, denwelken om die reden de Præmie van *Veertig Ducaaten* is toegewezen, doch welke Heer de Vergadering, voor de gunstige reflectie op het geene in deezen gedaan had, bedankt hebbende, is op zyn voorstel beslooten de *Goude Medaille* aan zyn Ed. te geeven, en de overige *Vyftien Ducaaten* aan het *Diaconiehuys* hier ter Stede,

Voorts in deliberatie gebragt zynde het *Staalriet* Prys. bl. 25 N. 19, gepresenteerd onder de Zinspreuke; *tot Verbetering der Zyde Fabrycq*, is door Directeuren Gecommuniceerd dat volgens ingekomen advis, daarop valt aantemerkten, dat de Rieten te ongelyk zyn gezet, dat is, dat het ééne meer voorwaarts uitsteekt, dan het andere, en in de tweede plaats, dat de Rieten niet allen volmaakt regt, maar sommigen als krom getrokken zyn; en is hierom beslooten, terwyl dit *Staalriet* wel niet volkomen voldoet, maar nogtans het maaken van zulk een Riet in ons Land geheel ontbreekt, en tevens van zeer groot belang is dat zoodanige Staalrietten hier te Lande gemaakt wierden, aan den Maaker daarvan, toe te leggen tot encouragement eene Remuneratie van *Dertig Ducaaten*, en de Prys. vraag op nieuws op te geeven om te beantwoorden voor ult. Sept. 1783, en is by opening van het Billet gebleeken, dat de

Maa-

Maaker daarvan was *Johannes Ryklant*, te *Utrecht*.

Aangaande de *Nieuwe Moddermolen* onder de Zinspreuk *tot nut van het Vaderland*, om te dingen na den Prys, voorgesteld Prysyr. bl. 28 W. i. is beslooten de beoordeeling daarvan een Jaar uitstellen, op bericht, dat de Machine in het groot vervaardigd word om 'er proeven mede te neemen, en de uitkomst daar van aftewachten.

De Antwoorden op de Vraag wegens den *Opbaalbrug* (Prysyr. bl. 29 W. 3) onder de Zinspreuken a) *tot verhoedinge van Ongelukken en tot besparinge van kosten* b) *ter voorkominge van meerdere Ongelukken* geoordeeld zynde, dat, hoe vernuftig uitgedacht, niet voldoende blyken beter te zyn dan de gewoonen, is beslooten die Vraag te continueeren om te beantwoorden voor ult. Sept. 1782.

Aan het Antwoord op de Vraag *om den huid der Schepen voor het doorbooren der Wormen te behoeden*, (Prysyr. bl. 31 Z. 4) onder de Zinspreuk *tot nut der Schepen*, bewyzen voor de nuttige uitwerkinge daar van ontbreekende, is goedgevonden deeze Vraag te verlangen tot ult. Sept. 1783.

Op de Antwoorden ingekoomen op de Vraag *na de beste middelen om de Inboorelingen vanden Staat tot de Zeevaart aantemoedigen* Prysyr. bl. 32 N. 6. en bl. 115. onder de Zinspreuken a) *berneemt de Batavier zyn lust voor Neerlands Vaart*, zo word ons *Leeuwendaal* weer wyd en zyd vernwaard, en b) onder Zinspreuk *pro Neptuno et Venere* de advisen van de Departementen *Hoorn* en

Westzaandam nog niet ingekomen zynde, wegens zekere verhinderingen, zyn naa deliberatie Heeren Directeuren gequalificeerd om die adviſen ontvangen hebbende naar bevind van zaaken de Præmie der *Goude Medaille* aan eenen van derzelver Schryveren al, of niet, toe te wyzen.

Het Antwoord over de *Hooybroeiſinge* bl. 47 L. 38 onder de Zinspreuk *een bloeiſem aan den Oeconomischen Tak*, geoordeeld zynde niet te voldoen, is deeze Vraag gecontinueerd tot ultimo September 1783.

Voorts is gearreſteerd om, conform de Prysyr bl. 48, K. 7, aan *Frederik Chriſiaan Soldaen*, en *J. Ras* te geeven, ieder *f*150 voor het tweede Jaar, dat hun Winkel alleen van Inlandsch Goed ter waarde van ten minſte *f*6000 — gehouden hebben: en daarenboven aan den eerſtgenoemden de *Goude Medaille*, om dat volgens getuigenis van het Departement van 's Hage zyne Winkel tot boven de waarde van *f*10000 — is geſteegen.

Art. 15. der Punten van deliberatie alleen dienende om te geeven Communicatie van het inkoomen eens Antwoords op de Vraag wegens een *Molen tot Zuivering van Katoen* (Prysyr. bl. 55. K. 24.) is, terwyl de tyd tot het beoordeelen van de Antwoorden op die Vraag nog niet geëxpireerd is, beſlooten de beſliſing daarover uitteſtellen tot in de Vergaderinge van 1782.

Vervolgens de ingekomene Monſters van *Overleder tot Schoenen* Prysyr. bl. 58 H. 29. onder de Zinspreuken a) *tot nut en Voordeel* - en b) getekend met

met *Twee drieboeken in elkanderen*, onvoldoende bevonden zynde, strekt deeze Præmie zich uit tot ult. December 1783.

Hierop Art. 17 der Punten van deliberatie in overweeging genomen zynde, is beslooten den prys van 50 Ducaaten te geeven aan de *Rietmaakers* Baazen *Hendrik Bavink Hendriksz.* te Almelo, en *Hendrik Jan ten Bokum* te Ootmarsum wegens voldoening aan de Prysyr. bl. 61, H. 36 — en aan den Zoon en Leerling van den laatstgenoemden, genaamd *Willem ten Bokum*, die een Riet van 1200 Rieten op $\frac{7}{8}$ Breedte, door hem geheel gemaakt, vertoond heeft, schoon tot nog toe zeer onvolkomen, te geeven ter aanmoediging *Vier Ducaaten*.

En is tevens beslooten de gemelde Pryspraak hier mede in te trekken en in derzelven plaats optegeeven eene Nieuwe Pryspraak over dit onderwerp, luidende zoo als in de gedrukte Pryspraagen te vinden is.

Ten aanzien van de *Versteenende Compositie om Muuren* enz. Waterdigt te maaken volgens Prysyr. bl. 69 S. 3. is het Antwoord, ingekoomen onder de Zinspreuk *a certis et exploratis petendum est praesidium*, geoordeeld niet volkomen te voldoen aan de uitgeschreevene Pryspraak, en daarom beslooten aan den zender daarvan alleen toe te leggen de halve Præmie ter Somma van 25 Ducaaten en eene naadere Pryspraak ten dien reguarde op te geeven, met uitlaating der woorden *van Schepen en Schuiten* om te beantwoorden voor ult. September 1783. — en is by opening van het Billet gebleeken de Auteur van evengenoemde Antwoord te zyn, PIETER REMPELAAR,
Bur-

190. RESOLUTIE N 1781.

Burger - Luitenant en Apotheker te *Deventer*.

Vervolgens getreeden zynde tot de overweeging der Prys vraagen, op welken gééne Antwoorden zyn ingekoomen, is geresolveerd dezelve te prolongeeren zoo als by ieder staat uitgedrukt: te weten in *den Landbouw* omtrent *het Ryf* planten in ons Land bl. 7 N. 5 — te beantwoorden vòòr of op ult. September 1783.

Nieuw gewas ib. bl. 8 N. 7. met verandering en in zoodanige maniere als by de gedrukte Prys-vraagen te zien is.

Aangaande het *Vernielen* van *Plak en Ringrupsen* Prys. bl. 10 N. 11. te beantwoorden voor of op ult. September 1784.

Het Schaaopen - Weiden op Heide Prys. bl. 11. N. 12. te veranderen de Præmie van de grootste quantiteit in de Goude Medaille en 100 Ducaaten — van de tweede quantiteit in de 2de Medaille en 50 Ducaaten — en van de *derde* in de Zilveren Medaille en 25 Ducaaten, te beantwoorden voor ult. September 1783. -- Van het *Beyenbouden en Honingwater* Prys. bl. 12 N. 15. te beantwoorden vòòr of op ult. September 1782.

In den *Koophandel en Colonien* -- bl. 14. N. 2. *Arabisch Rood* tot September 1783 -- *Gom Copal* bl. 56. N. 28. tot — 1784.

Handwerken en Fabrycquen -- *Quinette Garens* bl. 17. 1. te veranderen in eene Nieuwe Vraag,
200

RESOLUTIE N 1781;

zoo als by de *gedrukte Prysraagen* te zien is.

De Art. van de *Blik fabryc* en de *Naalden*, als behorende tot het onderzoek der Commissie wegens het verhoogen der Præmien op Engelfche Manufacturen zyn hier gepasseerd.

Doornykfche Aarde Prysvr. bl. 22. 12. — tot 1782.

Vollers - Aarde bl. 23. 14. de Goude Medaille en 25 Ducaaten, om te beantwoorden vòòr of op ult. September 1782.

Tafien als de Avignonfche bl. 24. 17. — te beantwoorden — 1784.

Beter gebruik van Inlandsche Wol bl. 57. 27. met verandering van *aan den eerften, die een beter en voordeeliger gebruik* aanwyst enz, van *één der onderscheidene foorten van Inlandsche Wol* enz, te beantwoorden vòòr ult. September 1782 — als mede van de *Snyroetjes* bl. 61. 17. -- ook van *Ruw Linnen* bl. 62. 39. -- item bl. 64. 42. wegens het *Carmosyn* of *Scharlaken Verwen*, waarvan Heeren Directeuren op zich genomen hebben eene nadere Extensie in de volgende Vergadering te zullen Communiceeren.

Eindelyk is geresolveerd de Prysraagen in de

WERKTUIG EN SCHEIKUNDE,

Om

Om een *Schip van strand te brengen* bl. 28. 2.
 — in de

ZEEVAART EN VISSCHERYEN,

Wegens *Vuur in 't Eikenhout* bl. 30. 3. zoo
 ook nopens den *streek van den Wind* bl. 71. 9.
 — en in de

NUTTIGE VOORSTELLEN,

Betrekkelyk tot de *Verbetering in de Handwerken en Fabrycquen* bl. 72. 2.

Allen te verlenen om te beantwoorden vóór of op
 ult. September 1782.

Hierop is geleezen het bericht, gezonden van het Departement Stad en Lande, dat iemand, die zich bediend had van de Zinspreuke *om eer en Voordeel*, in het Jaar 1780 heeft aangekweekt 23 Nugtere Kalveren, en langer dan zes Maanden dezelve voor eigene Rekening heeft onderhouden, zonder dat 'er één eenig gemest of Vet Kalf is onder geweest: waarop het *Billet* geopend, en het getuigschrift geleezen zynde, is bevonden, dat die Man was GEERT REINDERS, Huisman te *Garnwert* in *Groningerland*; en is daarom de Præmie van 25 Ducaaten, hierop by de Pryspraak bl. 90 N. 48. gesteld, aan denzelven toegewezen.

Op *Maandag* den 18 Juny 1781, vyfde Sessie gehouden, Præsint de Heeren Directeuren van *Sypsteyn*, Præsident, van *Brakel*, *Parvé*, *Decker*, van den *Heuvel*, *Patyn*, *Riemsdyk*, de *Leeuw*.

Mitsgaders de Heeren Gedeputeerden van de res-
 pec-

pektive Departementen, Except den *Briel*, *Westzaan*, *Westzaandam*, *Doesburg*, *Arnhem*, en *Harderwyk*.

De Resolutien, by de voorgaande Sessie genomen, geresumeerd, en by die gelegenheid door Heeren Directeuren geproponeerd zynde eene Extensie van de Prysfrage wegens het *Karmosyn* of *Scharlaken Rood Verwen* zoo als in de gedrukte Prysfragen te zien is, is naa deliberatie het eene en andere beflouten te houden voor gearresteerd.

Is door den Heer *A. Bluffé*, overgegeeven een Qualificatie brief van het Departement *Dordrecht*, luidende op de Heeren *Abraham Bluffé* en *H. F. de Court*, waar op die Heer in die qualiteit is erkend en heeft zitting genomen.

Hierop heeft de Heer Præsident Gecommuniceerd, dat naa het drukken van de Punten van Deliberatie nog zyn ingekoomen, de volgende stukken, naamlyk.

Een Monster SCHOTSCH TAPYT onder de *Zinspreuk* DOOR VLYT en YVER.

Nog een *dito* onder de Zinspreuk INHOOP VAN EER EN VOORDEEL &c.

Als mede een Model van eene *Machine* om *Verw te maalen*.

En zyn Heeren Directeuren verzogt om dezelve naader te doen Examineeren ten einde op de eerstvolgende Algemeene Vergadering daarover kan worden geresolveerd.

Ook

Ook is beslooten aan den Heer *Hendrik Riem-snyder*, die de goedheid heeft gehad om voor zyne Verzaaling van de keuze uit de Concept - Vraagen in het *Hoogduitsch* niets te begeeren, maar in tegendeel aan te bieden om, waarin kon, den Oeconomischen Tak *Gratis* te dienen, geresolveerd, uit erkentenis- se aan dien Heer te offereeren de *tweede Goude Medaille*, en is het Departement van 's Hage verzocht, en heeft het zelve aangenomen om dien Heer van wegens deeze Vergadering te bedanken.

Voorts hebben de Heeren Gecommitteerden van *Delft, Amsterdam, Rotterdam, Deventer* en *Arnhem* uitgebracht het volgende Rapport met op- zicht op het *Eikenhout*.

„ De Departementen van *Delft, Amsterdam, Rot-
 „ terdam, Deventer* en *Arnhem* hebben in gevolge
 „ de Commissie, op hun gedecerneerd by de groote
 „ Vergadering des Oeconomischen Taks den 14. Juny
 „ 1781, geëxamineerd in de Poincten van Deli-
 „ beration pag. 9, of N. 77. in den Landbouw
 „ moet worden uit de Concept - Vraagen geroyeerd,
 „ *Jaa* dan *neen*. En zyn eenpaarig van advies, dee-
 „ ze *vraag niet moet worden geroyeerd*, maar in de
 „ Concept-Vraagen *kan blyven*, en dus de respective
 „ Departementen daarop hunne stemming voor *een*
 „ *volgend Jaar kunnen inbrengen*, om dat het de
 „ Commissie is voorgekoomen; dat, schoon het vry zee-
 „ ker is, dat het Hout *groen* en *vol Sappen* zynde,
 „ niet goed is voor *Timmerhout*, daarom de *gebeele*
 „ *Vraag* geensints vervalt, maar het staven van dit na-
 „ deelige met *proeven*, zulken, die uit onkunde het
 „ zelve in zulk eenen staat laten kappen, te beeter
 „ zouden overtuigen; terwyl het voornaame der vraag
 „ nog

„ nog overig blyft : *Welk is de beste Methode om*
 „ *het gaafste, digstgeslootene en duurzaamste Tim-*
 „ *merhout te bekoomen*”, enz.

Insgelyks is door de Heeren Gecommitteerden van
Delft, Amsterdam, Rotterdam en West-Zaandam
 ingeleverd het volgende Rapport wegens een *Fabrycq*
van Hoorn tot Lantarens :

„ De Departementen van *Delft, Amsterdam,*
 „ *Rotterdam en West-Zaandam*, hebben ingevol-
 „ ge de Commissie, op hun gedecerneerd, geëxa-
 „ mineerd in de Poincten van beschryving, pag. 9.
 „ of N. 115. in de Conceptvraagen van de Hand-
 „ werken moet geroyeerd worden dan niet. En zyn
 „ eenpaarig van gedagten deeze Vraag niet te roye-
 „ ren, maar dezelve alleen met een kleine verande-
 „ ring, *als verkiesbaar te stellen voor een volgend*
 „ *Faar*; naamentlyk een Præmie te belooven voor
 „ den *Opregter van een Fabrycq van Hoorn*; ver-
 „ ders zoo als de Vraag ligt, dewyl het dan aan een
 „ ieder vrygelaaten word zoodanig gebruik van het
 „ *Hoorn* te maaken, als men zal goedvinden.”

Ook is door de Commissie ter zaake van het *al of*
niet royeeren van Art. 44. der Concept-Vraagen,
 overgegeeven het volgende Rapport :

„ Commissie gehouden den 15. Juny 1781. door
 „ de Departementen *Leyden, Amsterdam, Rotter-*
 „ *dam, Schoonhoven en Zaan dyk*, over 't Art. 6.
 „ Num. 2. pag. 11. der Poincten van Deliberatie,
 „ wegens den voorslag van 't Departement
 „ om te royeeren Art. 44. der Concept-
 „ Vraagen 1780.

„ De Commissie door de Vergadering gesteld tot
 „ onderzoek van het Artikel , voorkomende in de
 „ Poincten van Deliberatie , opzigtelyk de *Lynkoe-*
 „ *ken* , hebben gemeend aan de Vergadering te moe-
 „ ten voordraagen :

„ Dat 'er door verscheide Departementen Confide-
 „ ratien voor en tegen de daarin voorkomende Propo-
 „ sitie tot rejectie van N. 44. der Conceptvraagen 1780.
 „ gemaakt waren , welke de Commissie van dat ge-
 „ wigt gekeurd had , dat zonder het inneemen van
 „ nadere Illucidatien van des kundigen niet konden
 „ geapplaneerd worden ; *weshalven oordeelden :*

„ Dat deeze Commissie behoorde gecontinueerd te
 „ worden , en het eindelyk rapport op den gedaanen
 „ voorslag een Jaar uitgesteld , op dat de belang heb-
 „ bende Departementen zig ten deezen opzichte zou-
 „ den kunnen bekwaamen , mits binnen de drie maan-
 „ den hunne Confideratien aan het voorzittend De-
 „ partement *Leyden* verzendende .”

Vervolgens is gehoord het Rapport van de Heeren
 Gedeputeerden van de Departementen *Rotterdam* ,
Schiedam , *Enkhuysen* en *Delftshaven* , wegens het
 opgeeven van eene nieuwe Vraag over den *Haring* .

„ De Gedeputeerden van de Departementen *Rot-*
 „ *terdam* , *Schiedam* , *Enkhuysen* en *Delftshaven* ,
 „ ingevolge Resolutie Commisforiaal van deeze Ver-
 „ gadering , in overweeging genoomen hebbende ,
 „ het nader uitschryven van eene Pryspraak tot en-
 „ couragement der verzending van *Haring* na on-
 „ ze Colonien , hebben al aanstonds begreepen , dat ,
 „ aangezien de omstandigheid , waarin deeze Viscche-
 „ rye

„ rye door het *Embargo* , dat door den *Souverain*
 „ op dezelve gelegd was , verfeerde , eene Præmie
 „ op de verſcheeping van Haring naar de Colonien ,
 „ die de Staat bezit , uitteloven , thans geheel *bors*
 „ *de ſaiſon* zou zyn ; en naardien Gecommitteerdens
 „ informatien hebben bekoomen , dat ſedert eenige
 „ weinige Jaaren 's Lands Colonien tot een werkelyk
 „ *debouché* voor den Haring hadden geſtrekt , door-
 „ dien 'er importante verzendingen derwaards uit alle
 „ die Viſcherye exerceerende Plaaten , door diverſe
 „ Kooplieden waren gedaan ; waartoe ook de Prys-
 „ vraag reeds eene gelukkige aanleiding had gegee-
 „ ven , en waarvan de mogelykheid en het nut , door
 „ 't algemeen bekendmaaken der verdiende Præmien ,
 „ tot eene evidentie wierd gebragt , zouden zy Ge-
 „ committeerdens (onder verbeetering) van oordeel
 „ zyn , dat van wegen dit Genoodſchap op dat Sujet
 „ om bovengemelde redenen gééne verdere aanmoe-
 „ diging noodig was , en dus voor 't vervolg gééne
 „ Pryspraak behoorde te worden uitgeſchreeven .”

Ook hebben de Heeren *Vaillant* , *Couperus* en
Strick van Linſchoten , Gedeputeerden van de respec-
 tive Departementen *Amſterdam* , *Gouda* en *Utrecht* ,
 uitgebracht het volgende Rapport over een Plan tot
 het uitgeeven van de *Lyſten der Fabrycquen* :

„ De Heeren *Vaillant* , *Couperus* en *Strick van*
 „ *Linſchoten* , reſpective Gedeputeerden wegens de
 „ Departementen *Amſterdam* , *Gouda* en *Utrecht* ,
 „ zynde hunne Mede-gecommitteerde wegens *Mid-*
 „ *delburg* thans niet op deeze Vergadering præſent ;
 „ hebben ter voldoeninge aan de Reſolutie Commis-
 „ ſoriaal van deeze Vergadering , voorleeden Jaar
 „ genoomen , gerapporteerd:

P 2

„ Dat

„ Dat zy de respective *Lysten der Fabrycquen* in
 „ tyds van Heeren Directeuren ontvangen , en onder
 „ elkander conform hun voorig rapport gecommuni-
 „ ceerd hebbende , dezelve met alle mogelyke at-
 „ tentie hadden nagezien en overwoogen , dat zy ,
 „ naardien slechts van één ééning Departement eenige
 „ Confideratien op dat stuk waren ingekoomen , en
 „ van *Vyftig* Departementen slechts *Eenentwintig*
 „ Lysten , terwyl de notabelste Departementen zelfs,
 „ gééne Lysten hadden ingegeeven , moeten beslui-
 „ ten , dat deeze Departementen inhaereerden , het
 „ geen door hun by voorige gelegenheden was aan-
 „ gemerkt , en zy Gecommitteerdens , hoe ook het
 „ drukken derzelver mogt werden gereguleerd , voor
 „ als nog geen kans zagen om dit werk , dat altoos
 „ incompleet zou blyven , ten algemeen genoeg
 „ ten einde te brengen.

„ Dat zy nochtans , om aan de genoomene Reso-
 „ lutie van deeze Vergadering zoo ras in hun was , en
 „ aan het verlangen van sommige Departementen te
 „ voldoen , wel wilden in confideratie geeven , of
 „ deeze Vergadering kan besluiten , om 't zy dan by
 „ Advertentie in de Nieuwspapieren , of wel op de
 „ gevoeglykste wyze door de respective Departemen-
 „ ten doen bekend worden , dat alle de geenen , die
 „ eenige Fabrycquen exerceerden , en verkoozen de-
 „ zelve gepubliceerd te zien , voor het einde van dit
 „ Jaar eene opgaave van de Sortimenten hunner Fa-
 „ brycquen , benevens hunne naamen en woonplaat-
 „ sen , konden doen aan den *Algemeenen Secretaris* ,
 „ welke dan eene Alphabethische Lyst zoude opmaa-
 „ ken naar ordre der Provintien . Steden en Plaatsen
 „ van ons Vaderland , om gepubliceerd te worden ,

„ zoo draa *leen* voldoende Plan van eenen *Oeconomy-*
 „ *ſchen Almanack*, federt de oprichting van dit *In-*
 „ *ſtitut* zoo zeer verlangd, zou zyn ingekomen.”

Voor alle welke Rapporten de gemelde Heeren door de Vergadering wegens hunne genomene moeite zyn bedankt, en naa deliberatie de daarby uitgebrachte Advifen gearresteerd.

Alvorens vervolgens te treden tot het vastſtellen van de *Prysvraagen*, is, conform Art 198 en 199 van de Wetten, in omvraage gebragt, of men in deeze Vergadering zou delibereren en resolveeren over de Propoſitie van het Departement *Tſſelſteyn*, vervat in zekere Miſſive van opgemelde Departement in dato 17. May van dit Jaar, en rondgezonden aan verſcheide Departementen, en is beſlooten by eene groote meerderheid gemelden Brief tegenwoordig niet in deliberatie te brengen.

Waarop Heeren Gedeputeerden van het zelve Departement, aan Directeuren hebben verzogt, om denzelven Brief *prout jacet*, conform dezelfde Arttykelen van de Wet, tegen de eerſtkoomende Algemeene Vergadering in de *Punten van Deliberatie* te brengen.

Is door den Heer *Præſident* aan de Vergadering verzocht, dat, offchoon wel door Heeren Directeuren, by het zenden der Punten van Deliberatie, was gemeld, dat huns oordeels voor dit Jaar tot het opgeeven van Prysvraagen zou kunnen worden gedispo-neerd over de ſomma van circa *Vierduizend Ducaaten*, men geliefde tegenwoordig bovenal de Kaſſe in

het oog te houden , naadien meer dan waarschynlyk door de Heeren Gecommitteerden tot het verhoogen der *Præmien* op het naavolgen van *Engelsche Manufactuuren* , gemelde Pryzen zeer aanmerkelyk zouden worden verhoogd , waarop gemelde Heer *Præsident* voor dit verzoek en herinnering is bedankt , en hetzelfde beslooten te volgen.

Vervolgens overgegaan zynde tot het Arresteeren van de Prys vraagen , heeft de Heer *Præsident* gecommuniceerd de Numero's der Concept- Vraagen , door de meeste Departementen ter voorstelling uitgekozen , als in den

L A N D B O U W ,

Num. 226. 224. 225. 66. 52. 18. 17. 70;
73. 22. 30.

Welke allen by de Vergadering zyn gearresteerd , in de form , als by ieder derzelve in de gedrukte Prys-
vraagen te zien zal zyn.

Ook is by die gelegenheid beslooten , om Num. 16. 15. 67. 10. 33. 19. 48 en 35. offchoon dezelve een genoegzaam aantal stemmen voor zich hadden , om tot Prys vraagen opgegeeven te worden , wegens verscheide redenen voor dit Jaar te pasfeeren ; — als mede om Num. 11. van de gemelde Concept- Vraagen uit dezelve voor het vervolg te roeyeren.

Op

Op Dingsdag den 19. Juny 1781. Zesde Sessie gehouden, præsent de Heeren DIRECTEUREN, van *Sypsteyn*, Præsident; *Parvé*, *Hesbuijsen*, *Hope*, *Decker*, van den *Heuvel*, *Patyn*, *Riemsdyk*, de *Lecuw*;

En de respectie Departementen: Præter den *Briel*, *Wæesp*, *Maasluys* en *Thamen*,

Waarin de Extenfie van de Resolutien, by de voorgaande Sessie genoomen, zyn geresumeerd, en naa deliberatie gearresteerd.

Voorts heeft de Heer *Vaillant*, gequalificeerd ter deezer Vergaderinge van wegens *Enkhuyzen*, gecommuniceerd, dat *Pieter Blok Woutersz*, en *Jan de Jongh de Jonge*, in Comp. verzochten, om in plaats van samen te bekoomen de *groote Goude Medaille*, hun by deeze Vergaderinge in de voorgaande Sessie van d. 15 hujus toegelegd wegens den *Haring*, ieder met eene *tweede dito Medaille* mogten worden begiftigt: En is beslooten om gemelde verzoek te accordeeren.

Hierop voortgezet zynde de Deliberatien over het opgeeven van *nieuwe Prysraagen*, zyn gearresteerd de naavolgende Numero's, — te weeten

IN DEN LANDBOUW,

Num. 65. 68. en 74.

En is beslooten om redenen Num. 40. voor dit Jaar te pasfeeren, en Num. 1. uit de Conceptvraagen te royeeren.

Vervolgens overgegaan zynde tot het *arresteeren* der Prys vraagen in den *Koophandel en Colonien*, zyn daartoe vastgesteld Num. 84. 87. 83. 100. 101 en 99. volgens de Extensie, die daarvan in de Prys vraagen zal worden opgegeeven.

En is om redenen geresolveerd Num. 227. 81. 97. 102. 88 en 89. voor dit Jaar te pasfeeren; en Num. 95 en 92. uit de Conceptvraagen te royeeren.

Hierop alvorens te treden tot het *arresteeren* van de Prys vraagen, optegeeven in de *Handwerken en Fabrycquen*, is door de Heeren Gecommitteerden, tot het verhoogen der *Præmien* op het naavolgen van de *Engelsche Manufactuuren*, uitgebracht het volgende Rapport:

„ De Heeren Directeuren van den Heuvel en van
 „ Riemsdyk, benevens de Gedeputeerden van de Departementen Leyden, Amsterdam, Rotterdam,
 „ Yffelsteyn, Huyzen, Vlisfingen en Utrecht, in
 „ gevolge de Resolutie van deeze Vergadering, gecommitteerd ter overweeing van de Propositie *jub*
 „ *littera G.* in de Poincten van Deliberatie pag. 20.
 „ vervat, hebben uit de meer gedetailleerde Extensie
 „ van dezelve, hun door het Departement Huizen
 „ gesuppeditteerd, dit poinct van zoo veel gewicht
 „ geoordeeld, dat zy een anderzints noodzaakelyke
 „ behartiging van het finantieele belang in dit tydftip
 „ hebben moeten overftappen, en derhalven aans
 „ ftonsds gemeend te moeten treden tot eene merke
 „ lyke *verhooging der Præmien* in het Vak der *Hand*
 „ *werken en Fabrycquen*, uitgelooft op zoodanige
 „ Stoffen, Handwerken en Werktuigen, waarin de
 „ Eng el-

„ *Engelfchen* boven onze Ingezetenen prævaleerden,
 „ en eenige anderen , zoo tot overbrenging van Fa-
 „ brycquen , die hier nog niet in gebruik zyn , als
 „ tot bekooming van kundige Werklieden , te con-
 „ cipieeren.

„ Dan-Gecommitteerden vinden zich door de ver-
 „ andering , die hierdoor , zoo in de Extensie der
 „ reeds uitgeschreevene Prysvraagen , als in de Præ-
 „ mien zelven veroorzaakt word , verplicht , ten ein-
 „ de eene voegzaame orde gehouden worde , deeze
 „ Vergadering vooraf voor te draagen , om de reeds
 „ uitgeschreevene , of nog staande deeze Vergadering
 „ uitteschryvene Prysvraagen , te doen herdrukken ;
 „ wanneer de Vraagen , die reeds zyn beantwoord ,
 „ konden uitvallen , het welke dan overeenkwam
 „ met de Propositie , door Gedeputeerden van het
 „ Departement *Amsterdam* gisteren geopperd , om
 „ namentlyk in het vervolg de Prysvraagen van elken
 „ byzonderen Tak , afzonderlyk , op losse bladen te
 „ doen drukken , en ten minsten pryze te doen ver-
 „ koopen ; terwyl het verder alom bekend maaken
 „ derzelve in alle *Nederlandsche Couranten* voor ee-
 „ nen convenabelen prys te gelyk kon worden gear-
 „ resteed , en Heeren Directeuren gequalificeerd om
 „ zulks met den meesten spoed te effectueeren.

„ En dan komt onder de voorgeslagene verhoor-
 „ ging eerst voor Num. 8. onder de HANDWER-
 „ KEN en FABRYCQUEN , pag. 20. omtrent
 „ *Staaie Beugels en Tongen* , waarvan Gecommit-
 „ teerden de Præmie op tagtig *Ducaaten* zouden
 „ stellen : 1784.

„ Pag. 21. Num. 10. wegens het maaken van
„ *Spelden* en *Naalden* , gelyk aan de beste *Buiten-*
„ *landschen* , waaruit naar het oordeel van Gecommit-
„ teerden de *Spelden* , waarop reeds een Præmie ver-
„ diend is , behoorden uitgelaaten te worden , en de
„ Præmie op de *Naalden* tot 100 *Ducaaten* ver-
„ hoogd *zonder Medaille* ; inteleveren op 1782. en
„ uittrekkèn tot 1785.

„ Pag. 25. Num. 19. de Vraag op het *Staatbriet* ,
„ conform de Resolutie , staande deeze Vergadering
„ genoomen , te brengen op 100 *Ducaaten* ; inte-
„ leveren September 1782.

„ Pag. 59 N. 31. op *Voerdurans* , *Flanel* , enz.
„ voor ieder soort de *Goude Medaille* en 60 *Ducaaten* ,
„ en de vier volgende Jaaren 30 *Ducaaten* ,
„ ten zy dezelve zich bevonden in de termen der Prys-
„ vraag N. 46. der *Handwerken* , in 't Jaar 1780.
„ voorgesteld , wanneer deeze belooning zal kunnen
„ verkiezen ; inteleveren *ultimo* Sept. 1782. uitge-
„ strekt tot 1785.

„ Pag. 60 N. 33. *Carfayen* en *Bayen* , gelyk met
„ de *Buitenlandschen* , ieder soort 50 *Ducaaten* , de
„ vier volgende Jaaren insgelyks 50 *Ducaaten* , ten
„ zy als de voorige Vraag valle in de Termen van N.
„ 46. zo even gemeld ; 1782 tot 1785.

„ Pag. 100. N. 56. op een *Fabrycq* van NEE-
„ TELDOEKEN , uit *West-Indische Katoen* , de
„ Præmie te amplieeren tot op 200 *Ducaaten* , en
„ géén *Medaille*.

„ Pag. 101. N. 57. Op het *spinnen van Zyde*,
 „ 50 *Ducaaten* uitteloven tot September 1785.

„ En uit de Conceptvraagen pag. 51. N. 114. de
 „ *Fabrycq van SPIEGELGLAS*, stellende (in
 „ plaats van *aan den geenen*) *aan den eersten*, 40
 „ en 26 duim, te zenden aan Heeren Directeuren,
 „ met uitlaating van *de gevorderde verbintenis*, om
 „ *binnen de Republycq te blyven*; en 'er by te voe-
 „ gen, *indien geduurende de vyf volgende Jaaren*
 „ *een dubbelde quantiteit Spiegel*s levert, voor elk
 „ Jaar 100 *Ducaaten*.

„ En pag. 105. N. 230. van 't vervolg der Con-
 „ ceptvraagen over *het verdunnen van 't Koper*, zoo
 „ als vereischt word tot het bekleeden van den Huid
 „ der Scheepen, wederom stellende *aan den eersten*
 „ en zoo goed als 't beste *Buitenlandsche*, zonder
 „ *Goude Medaille*.

„ Vervolgens is Gecommitteerden voorgekomen,
 „ dat onder de reeds uitgeschreevene Pryspraagen by-
 „ zondere attentie meriteeren sommige Artykelen,
 „ waarvan de *Engelschen* het geheim bezitten, en
 „ welker ontdekking voor de Vaderlandsche *Fabryc-*
 „ *quen* van important nut zou zyn: zoodanig is op
 „ pag. 19. N. 7. de *Fabrycq van Staal*, waar de
 „ melding van 2000 *stuks en 500 Messen* behoort te
 „ worden uitgelaaten, en in de plaats gesteld daarvan
 „ 50 *Staaven*, in 't eerste Jaar afgewerkt, vertoont,
 „ en aanneemt ten zelve pryze te leveren, 200 *Du-*
 „ *caaten*; 1782 tot 1785. 't openbaaren van het ge-
 „ heim uitlaaten.

„ Pag.

„ Pag. 60. N. 34. de behandeling van *het glanzen der Gryn en Kaleminken* enz. Hier was by
 „ het glanzen gevoegelyk het *Parsen* en *Gommen* ge-
 „ steld , de Præmie verminderd op 200 *Ducaaten* ;
 „ en de *verplichting der bekendmaaking* 'er afgelaaten ,
 „ terwyl *Jaarlyks* , zoo lang die Kunst ten
 „ dienste der Fabrycquen bleef oeffenen , 50 *Ducaaten*
 „ konden uitgelooft worden , in de *tien* eerste
 „ Jaaren.

„ Pag. 97. N. 48. op het *Aardewerk* , de quan-
 „ titeit derzelver het *eerste* Jaar te stellen op 10 Ser-
 „ viesen , 200 *Ducaaten* en de *Goude Medaille* : het
 „ *tweede* Jaar 25 Serviesen , en voorts *jaarlyks* 50 ,
 „ latende de volgende *negen* Jaaren 100 *Ducaaten*
 „ voor elk Jaar.

„ Pag. 98. N. 50. wegens *Schyfglas* , waarom-
 „ trent geéene verandering behoeft.

„ Pag. 99. N. 51. op het *Koperwerk* tot Orna-
 „ menten , in plaats van *Engelsche* , volgens Reso-
 „ lutie *best Buitenlandsche* , te stellen de Præmie van
 „ 50 *Ducaaten* ; uittestrekken tot 1783.

„ Pag. 99. N. 53. *Vylen en Raspen* , de verbin-
 „ tenis *om hier te blyven* 'er uitgelaaten , en 40 *Du-*
 „ *caaten* *Jaarlyks* , geduurende de *vyf* eerstvolgen-
 „ de Jaaren.

„ Pag. 100. N. 54. de *Schafsten tot Laarzen* ,
 „ aldus blyvende , alleen voor *Engelschen* in *best*
 „ *buitenlandsche*.

„ Waar-

„ Waarby Gecommitteerden nog zouden voegen ,
 „ om het groot debiet , dat daarin uit *Engeland* her-
 „ waards is , twee Vraagen op 't *wateren en mooren*
 „ *van Gryn en Casjant* , volgens deeze extensie :

„ Aan den geenen , die de Kunst van het *wateren*
 „ *of mooren der Gryn* , zoo fraai , glanzig , be-
 „ stendig , en groot van golving , als dit by de *En-*
 „ *gelschen* altoos plaats heeft en wiskunstig schynt ,
 „ binnen deeze *Republyc* een Jaar lang met Proeven
 „ bevestigt , een Præmie van 1000 *Ducaaten* ; mits
 „ dat het zelve niet te boven gaa den prys van 2 *stui-*
 „ *vers* per El ; — en nog boven dien een *halve*
 „ *stuiver* per El voor den geenen , die *vyf* Jaaren lang
 „ deeze Kunst oeffent , mits niet excedeerende de
 „ Somme van 50 *Ducaaten* Jaarlyks .

„ Aan den geenen , die een Jaar lang deeze Kunst
 „ binnen de *Republyc* oeffent , om *Inlandsche Stof-*
 „ *fen* , gelyk de zoogenaamde *Engelsche Casjanten* ,
 „ tot Behangfels van Ledikanten en Gordynen gebrui-
 „ kelyk , te *mooren en met Slangetjes te drukken* ,
 „ mits het zelve niet te boven gaa den prys van *an-*
 „ *derhalve stuiver* per El ; een Præmie van 50 *Du-*
 „ *caaten*. — De Bewyzen . Getuigschriften , en
 „ van ieder soort een Stuk tot Monster . inteleveren
 „ vóór of op *ultimo* September 1782. en strekt zich
 „ uit tot 1785.

„ En naardien het niet mogelyk is , vooraf te be-
 „ pralen den prys . waarvoor men zich van 't *geheim*
 „ der voorgestelde Artykelen zoude kunnen Meester
 „ maaken , 't welk naar omstandigheid van perfoo-
 „ nen

„ nen en tyd altoos verschillen zal ; daar 't behalven
 „ dat , onzeker , gevaarlyk , en ligt boven 't bereik
 „ van de Kas zou zyn , den eenen of anderen des kun-
 „ digen ter navorsching in 's Vyands Land te zenden ,
 „ weten Gecommitteerden geen gevoegelyker mid-
 „ del aan de hand te geeven , dan een algemeene aan-
 „ kondiging agter deeze Poincten te stellen , dat elk ,
 „ die in een of meer der negen laatst opgenoemde
 „ Artykelen geneegen was *zyn geheim te openbaaren* ,
 „ zich aan Heeren Directeuren , (die uit hun Corps
 „ dan eenige Heeren zouden committeeren ,) konde
 „ adresseeren , en met opzicht tot de *Werktuigen* ,
 „ die wy in de Fabrycquen ontbeeren , eene andere
 „ uitnodiging ; in deezer voegen :

„ Allen , die eenig WERKTUIG , tot de *Fabryc-*
 „ *quen* dienstig , het welk tot heden binnen de *Re-*
 „ *publycq* nog niet in gebruik is geweest , aan Hee-
 „ ren Directeuren overzendt , en deszelfs gebruik aan
 „ toont , en met Proeven voldoenend bewyst , zal ,
 „ naar maate der nuttigheid van de zaak , een aanzien-
 „ lyke belooning erlangen.

„ Eindelyk meenen Gecommitteerden (in aanmer-
 „ king , niet alleen van het gebrek aan bekwaame
 „ *Werklieden tot Fabrycquen* , maar ook om zooda-
 „ nig vreemd Werkvolk , 't welk eenig hier onge-
 „ woon Handwerk kundig was , herwaards te trek-
 „ ken) dat eene aanzienlyke aanmoediging , zoo voor
 „ de Fabricqueurs , als vreemde Werklieden , hoog-
 „ noodig was ; en de volgende Pryzen uitteloven :

„ Aan

„ Aan de *Fabricqueurs* in *Zyde Stoffen*, *Zyde*
 „ *Linten*, *Zyde Koufsen*, *Katoen Fluweel*, *Staal*,
 „ *Vylen* en *Naalden*, welken de eerste tot dienst
 „ van hunne *Fabricquen* één of meer *Knegts*, van
 „ buiten 's Lands binnen deeze *Republycq* doen over-
 „ komen; een *Præmie* van 10 *Ducaaten* voor ieder
 „ *Knegt*: — en aan den *Knegt* of *Knegts* zelven
 „ ieder een *Præmie* van 10 *Ducaaten* in het eerste
 „ Jaar, en van 6 *Ducaaten* in ieder der twee vol-
 „ gende Jaaren, mits by certificaat van één of meer
 „ *Fabricqueurs* (hunne *Meesters*) aantoonende, ge-
 „ duurende dien tyd in de *Republycq* gewoond, en
 „ goed werk gemaakt te hebben.

„ Aan den *Fabricqueur*, welke 10 of meer *Knegts*
 „ binnen deeze *Republycq* zal hebben doen komen,
 „ zal nog daarenboven de *Goude Medaille* worden
 „ gegeven. — Deeze *Præmien* zullen uitgedeeld
 „ worden voor de eerste 100 *Knegts*, welken ten
 „ deezen einde aan Heeren *Directeuren* met *Brieven*
 „ van *Voorschryvinge* van het *Departement* hunner
 „ woonplaats zullen zyn aangegeeven.

„ En zouden *Gecommitteerden* dan verzoeken,
 „ dat Heeren *Directeuren* mogten worden gequalifi-
 „ ceerd en verzogt, de gementioneerde *Vraagen* ten
 „ spoedigste in het *Engelsch* te doen vertaalen en
 „ verzenden.

„ De overige *Prysvraagen* konden dan in haar ge-
 „ heel blyven.

„ En

„ En Gecommitteerden volgens de declaratie van
 „ het Departement, dat gelegenheid tot deeze com-
 „ misfie gegeven heeft, aan deszelfs intentie voldaan
 „ hebbende, refereeren zich tot het verlicht oordeel
 „ van deeze Vergadering, en zullen, hoe zeer nu,
 „ zoo ver hun mogelyk was, gedefungeerd hebbende,
 „ gaarne op zich neemen de *continuatie* van deeze
 „ Commisfie, ten einde in het volgende Jaar, naar om-
 „ ftandigheid van tyd en zaaken, over de *alteratie*,
 „ *ampliatie* of *uitftrekking* der voorgenoemde Poin-
 „ ten nader te befoigneeren, en deeze Vergadering als
 „ dan te dienen van hunne Confideratien en Advys.”

Welk Rapport in rype deliberatie genomen zynde,
 zyn Heeren Gecommitteerden voor hunne extraordi-
 naire in deezen aangewende moeite en gedaan rapport
 bedankt, en het gerapporteerte door de Vergadering
 gearresteerd. Ook zyn gemelde Heeren verzocht tot
 het continueeren in deeze Commisfie, ten einde in
 het volgende Jaar, naar omftandigheid van tyd en za-
 ken, over de alteratie, ampliatie of uitftrekking van
 voorgenoemde Poinften naader te befoigneeren, en
 deeze Vergadering alsdan te dienen van hunne con-
 sideratien en advys. En is voorts beslooten de Prys-
 vraagen, by het zelve Rapport geinfereerd, zoo ver-
 re dezelve nog niet vertaald zyn, ten eerften te doen
 vertaalen in het *Engelfch* en *Fransch*: en ook in het
Hoogduitsch, van de nieuwe Prysvraagen en verhoog-
 ing der ouden, by forme van supplement adverten-
 tie te doen.

Voorts hebben Heeren Gecommitteerden ter zaake
 van de *Præmien* op het *Spinwerk* enz. bl. 6. en 20.
 Litt.

Litt. H. van de Punten van Beschryvinge vermeld , uitgebracht het volgende Rapport :

„ De Gedeputeerden der Departementen *Delft* ,
 „ *Schoonhoven* , *Alkmaar* , *Hoorn* en *Huizen* , als
 „ gecommiteerd tot het Examineeren der Poincten
 „ van Deliberatie , pag. 6. en pag. 20. Litt. H. ten-
 „ deerende tot het *intrekken der Præmien op het*
 „ *spinnen van Koehair en Hede* , en tot het *exten-*
 „ *deeren van dezelve Præmien over het spinnen van*
 „ *Carl en Werk voor de Zylboek-Rederyen* ; hebben
 „ de eer by deezen aan de Vergadering te rapportee-
 „ ren : Dat het hun by examinatie van deeze Poinc-
 „ ten , en van alle de redenen , zoo voor als tegen
 „ geëllegeerd , naa rype deliberatie is voorgekomen :
 „ dat alle de opgenoemde Articulen , best bekend en te
 „ distingueeren onder de naamen van *Heede of Werk* ,
 „ *Koehair* en *Hennip* tot de *Zylboek-Rederyen* , ieder
 „ in zyn soort , zyn van merkelyken invloed op de
 „ Algemeene Welvaart , en dus van genoegzaame
 „ importantie , om van wegens dit Genootschap te
 „ worden geëncourageerd : In diervoege nochtans ,
 „ dat daarin worden gemaakt zoodanige kleine Dis-
 „ tinctien , als hun eenparig voorgekoomen is , best
 „ geschikt te zyn , om te gemoet te koomen aan de
 „ eischten van de eene , en de bezwaaren van de
 „ andere party.

„ Dat zy ten dien einde niet wel kunnen volstaan
 „ met aan deeze Vergadering voor te draagen eene
 „ Extensie van de uitschryving deezer Præmien , die
 „ het onderwerp van hunne deliberatien hebben uit-
 „ gemaakt , maar uit hoofde van derzelver verband
 „ met die , welken reeds by eene vorige Sessie op
 „ den

In het V L A S.

- „ Aan een Jongen of Meisje , het best
spinnende op 't *kleine Wiel* , $f \ 5 : 5 :$
- „ Op 't *Spinrok* of *Quenouille* , - $f \ 5 : 5 :$
- „ Aan vier Jongens of Meisjes , daarnaast
aankoomende , op het *kleine Wiel* ,
ieder $f \ 2 : 10 : f \ 10 : - :$
- „ Aan vier dito , daar naast aankoomen-
de , op het *Spinrok* of *Quenouille* ,
ieder $f \ 2 : 10 : 10 : - :$

NB. Doch in de HEDE of WERK ,

- „ Aan een Jongen of Meisje , die het
beste spint , - - $f \ 4 : - :$
- „ Aan vier dito , naast aankoomende ,
ieder $f \ 2 : - - 8 : - :$

In de C A T O E N.

- „ Aan een Jongen of Meisje , die het
beste spint op 't *kleine Wiel* , $f \ 5 : 5 :$
- „ Aan vier dito , naast aankoomende ,
ieder $f \ 2 : 10 : f \ 10 : - :$

In den H E N N I P ,

Tot de *Zeildoek-Rederye* , op het *lopende*
of Zittende Wiel.

- „ Aan een Jongen of Meisje , die den
Carl het beste spint , - *f* 5 : 5 :
- „ Aan vier dito , daar naast aankoomen-
 de , ieder - *f* 2 : 10 : *f* 10 : - :
- „ Aan een Jongen of Meisje , die het
Werk het beste spint , - *f* 5 : 5 :
- „ Aan vier dito , daar naast aankoomen-
 de , ieder - *f* 2 : 10 : *f* 10 : - :

In het K O E H A I R .

- „ Aan een Jongen of Meisje , die den
 besten draad spint , - *f* 4 : - :
- „ Aan vier dito , daar naast aankoomen-
 de , ieder - *f* 2 : - : *f* 8 : - :

„ De Commissie , hier mede vertrouwende aan de
 „ intentie der Algemeene Vergadering voldaan te heb-
 „ ben , neemt de vryheid aan de Vergadering nog te
 „ herinneren en te proponeeren , het Continuëren
 „ der Præmien op het *Zydewinden* , het *werken van*
 „ *gespeldewerkte Gaarene Kantten* , waaromtrent by
 „ de voorgemelde Resolutie op het Spinwerk , nog
 „ gééne Deliberatien zyn gevallen.”

Met

Met het welke de Vergadering , naa deliberatie , zich heeft geconformeerd , en de Heeren Gecommitteerden voor hunne genomene moeite en gedaan rapport bedankt.

Vervolgens hebben Heeren Gedeputeerden van *Delft* gecommuniceerd , dat de Perfoon , die gedongen heeft na den Prys , gesteld op *Potten* te fabricceeren , die de *Frankforter* in deugd en prys evenaaren , zich in behoorelyke orde aan hun Departement had geadresseerd ; dat de Fabrycq van dien Man door eenige Heeren , Leden van de Commissie der Directie aldaar , was geëxamineerd ; dat hem door dezelve hiervan getuigenis is gegeven , dat het zelve meer dan waarschynlyk zal geslooten zyn in het *Billet* , door dien Man by zyne *Potten* gezonden , dat het Departement van *Delft* tot meerdere geheimhoudinge géénen Brief daar by had gevoegd , of een en ander zelf had gezonden , maar gemelde Man zulks regtfrees had gedaan , om de Plaats , van waar dezelve kwamen , des te beter geheim te houden ; — dat het derhalven eene hardigheid zoude zyn , dat die Man om *die* reden ontzet wierd , althans nog voor één Jaar , van den Prys , te meer , dewyl op één naa het laatste Arttykel van de Algemeene Voorwaarde , gedrukt voor de Prysvraagen van 1780. bl. 87. daartoe aanleiding had gegeven. Om alle welke redenen , gemelde Heeren Gedeputeerden verzochten , dat , staande deeze Vergadering , gemelde *Potten* nog mogten worden geëxamineerd onder het opzicht van de Heeren Gedeputeerden van dezelfde Departementen , die over de vorigen waren geraadpleegd , en goedgekeurd zynde , aan denzelven Man insgelyks *vyftig Ducaaten* mogten worden toegelegd , even zoo als

aan die van *Arnhem* en *Gouda* by deeze Algemeene Vergadering was beslooten te geeven.

Het welke , volgens Art. 195. van de Wetten , in omvraage zynde gebracht , of in naadere overweeging zou worden genomen , is met eene meerderheid van meer dan drie vierde der Stemmen daar toe beslooten : en hierop de Propositie zelve ter deliberatie gebragt zynde , is insgelyks door eene groote meerderheid boven de drie vierde der Stemmen het zelve Verzoek geaccordeerd , onder uitdrukkelijk beding nochtans , dat deeze Resolutie , welke alleen genomen is uit hoofde dat de Zender daarvan geheel was buiten eenige schuld aan het geene hier was verzuimd , en het Departement *Delft* alleen , doordien het gemeend had uit hoofde van op één naa het laatste Art. tykel van de Algemeene Voorwaarden , gedrukt voor de Prys vraagen van het Jaar 1780. bladz. 87. op deeze manier den naam en woonplaats van den Zender best geheim te kunnen houden , zoo te moogen handelen , op geenerhande manier ooit in eenige consequentie zal moogen worden getrokken , ofte als een Voorbeeld geallegeerd. En zyn de Heeren Gedeputeerden van *Haarlem* , *Leyden* en *Amsterdam* verzocht , om de gemelde Potten onder hun opzicht te doen examineeren , en den uitslag van dat onderzoek , is het mogelyk , nog vóór het einde van deeze Vergadering aan dezelve te rapporteeren , ten einde daarop zoude kunnen worden geresolveerd.

Op Woensdag den 20. Juny 1781. de Zevende Sessie gehouden, praesent de Heeren DIRECTEUREN *van Sypesteyn*, Praesident; *van Brakel*, *Parvé*, *Decker*, *van den Heuvel*, *Patyn*, *Riemsdyk*, *van Berck*, en alle de Heeren Gedeputeerden van de respective Departementen.

Waarin de Resolutien van de voorgaande Sessie geresumeerd, en naa omvraag goedgekeurd zynde, door Heeren Gecommitteerden ter zaake van de *Maaten en Gewichten*, is gedaan het volgende Rapport:

„ De Gecommitteerden uit de Departementen
 „ *Amsterdam*, *Gouda*, *Middelburg*, en *Utrecht*,
 „ hebben, ingevolge de Resolutie deezer Vergade-
 „ ring van den 13. deezer, geëxamineerd de onder-
 „ scheidene Berichten van de Departementen *Dord-*
 „ *recht*, *Delft*, *Woerden*, *Maasshuis*, *Middel-*
 „ *burg*, *Vlissingen*, *Utrecht*, *Arnhem*, *Harder-*
 „ *wyk*, *Breda*, en *Bergen op Zoom*, aan Heeren
 „ Directeuren toegezonden, ter voldoeninge, aan de
 „ Resolutie van de Algemeene Vergadering van den
 „ 21. September 1779., houdende opgaave van de
 „ onderscheidene *Roeden*, *Voeten* en *Ellen*, mits-
 „ gaders *Maaten* en *Gewichten*, in derzelver en
 „ naast aangeleegene plaatsen in gebruik; ten einde,
 „ was het mogelyk, te ontwerpen een *Schema* van
 „ opgaave voor zoodanige Departementen, als ten
 „ deezen waren gebleeven in gebreke.

„ Dat zy Heeren Gecommitteerden by die Exa-
 „ minatie hadden bevonden, dat, door géén der
 „ evengemelde Departementen, aan de Intentie van

„ bovengemelde Refolutie deezer Vergadering volledig was voldaan.

„ Dat egter , door het Departement van *Middelburg* , het meest naauwkeurigst in deezen was te werk gegaan , en zy Heeren Gecommitteerden daarom vermeend hadden , de opgaave van dat Departement , zig onder eenige veranderingen en ampliatiën , als een *Schema* te moeten voorstellen.

„ Dat zy Heeren Gecommitteerden dienvolgens van oordeel zouden zyn , dat alle de respectieve Departementen by eene op nieuw te neemene Refolutie deezer Vergadering zouden behooren te worden verzocht , te doen opmaaken , en binnen den tyd van *negē* Maanden aan Heeren Directeuren intezenden eene naauwkeurige Opgaave :

Met opzicht tot *Roeden* , *Voeten* en *Ellen* :

„ Hoe veel gedeeltens van de *Rhylandfche Roeden* , verdeeld in 10000 deelen (berekend naar den *Rhylandfchen Voet* , zoo als die door *Prof. LULOFS* , naagegaan en ter bewaaringe weggelegd is in de Academie te *Leyden* , volgens zyne eigene befchrijving , in zyne *Grondbeginzelen der Wynroei- en Pylkunde* , §. 97.) uitmaaken , alle zoodanige *Roeden* , *Voeten* en *Ellen* , als waarvan men zich in ieder Departement en de daarnaast bygelegene Plaatsen , alwaar geen Departementen zyn , bedient ; het zy die *Roeden* , *Voeten* en *Ellen* benoemd worden met den naam van *Amsterdamfche Hout-Voetmaat* , *Bloyfche Maat* , *Hondsbosfcher* ,
„ *Maat* ,

„ *Maat* , *Kennemerlandsche Maat* , *Beverwyker* -
 „ *Maat* , *Schouwsche Maat* , *Putsche Maat* , *Dyk* -
 „ *maat* , ofte zoodanige andere Naamen , als ergens
 „ mogten in gebruik zyn.

En met betrekking tot de *Maaten* , zoo *natte* als *drooge* , en *Gewigten*.

„ Hoe veele *Cubique duimen* , naar bovengemel-
 „ de *Rhynlandsche Voetmaat* berekend , mitsgaders
 „ hoe veel *Gewigt* , berekend naar het *Nederland-*
 „ *sche Troijsche Gewigt* , (zoo als daarvan gesproo-
 „ ken word in het *Placcaat* van den 21. Maart 1606
 „ Art. 58. in de *Instructie* voor den *Tkmeester Ge-*
 „ *neraal der Vereenigde Nederlanden* , van den 1.
 „ *Mey* 1750. Art. 2. beiden gearresteerd , door de
 „ *Hoog Mog. Heeren Staaten Generaal* , en te vin-
 „ den in de *Groot-Placcaatboeken* , I. Deel , Col.
 „ 2687. en VII. Deel , Col. 1118 en 1119.) in-
 „ houden. De *Stoopen* en *Mingelen* , met haare
 „ kleindere gedeeltens , met opklimming tot de groot-
 „ ste *Maaten* tot *Leggers* toe ; de *Zakken* en *Mud-*
 „ *den* , met haare gedeeltens ; de *Visch- Turf-* en
 „ *andere Tonnen* , en hunne gedeeltens , alwaar 'er
 „ mochten in gebruik zyn : en eindelyk zoodanige
 „ andere , zoo *natte* als *drooge* , *Maaten* , als waar
 „ van men zich , in eenige Steden of Plaatsen , meer-
 „ der zoude moogen bedienen.

„ Ten einde alle dezelve Opgaaven , by Heeren
 „ *Directeurs* ontvangen zynde , door hun Ed. des-
 „ aangaande zoodanig zoude kunnen worden gehan-
 „ deld , als zy Heeren , met het gebuteerde oog-

„ merk , by de bovengemelde Resolutie deezer Al-
 „ gemeene Vergadering van den 21. September 1779
 „ meest overeenkomstig zullen oordeelen.

„ Verhoopende zy Heeren Gecommitteerden hier
 „ mede zich , van de aan hen opgedraagene Com-
 „ missie naar vermoogen en naar korthed des tyds ,
 „ ten genoegen deezer Vergadering te hebben ge-
 „ kweeten.”

Waarop naa deliberatie Heeren Gecommitteerden
 voor hunne genomene moeite en gedaan rapport zyn
 bedankt , en gemelde Heeren verzogt , om in deeze
 Commissie te continueeren , en de volgende Algemeene
 Vergadering te dienen van hunne Confideratien en
 Advys. Zullende ten dien einde Berichten , ingeko-
 men van de respective Departementen ten deezen op-
 zichte naa *primo Maart* 1782. door den algemeenen
Secretaris simul & semel worden gezonden aan het
 in deeze Commissie Voorzittend Departement van
Amsterdam.

Verder heeft de Commissie tot het examineeren der
 Potten , getekend met *W. V. D.* daarop uitgebracht
 derzelver zeer favorabel rapport , en is ingevolge van
 dien , conform de Resolutie , op gisteren genomen,
 beslooten het *Billet* van den Zender te openen. Het
 welke geschied zynde , is daarin gevonden en ver-
 volgens voorgelezen het Getuigschrift van het De-
 partement *Delft* , dat dezelve aldaar gemaakt wa-
 ren , en bevonden , dat de Maaker daarvan was *JAN*
VANDER AA , Pottenfabricqueur te Delft , aan den-
 welken derhalven is beslooten de 50 *Ducaaten* te
 geeven.

Is

Is by deeze gelegenheid door Heeren Directeuren geproponeerd , om by het herdrukken der Prys vraagen uit de Algemeene Voorwaarde , gesteld voor de Prys vraagen 1780. bladz. 87. te royeeren de laatste woorden van op één naa het laatste Art ykel , beginnende , *als mede Monsters van Fabrycquen* enz. als kunnende gelegenheid geeven tot begrippen , strydig met het gearresteerde by Art. 142 tot 144. van de Wetten. Met welke Propositie van Directeuren de Vergadering zich heeft geconformeerd , en is hetzelfde gearresteerd.

Voorts hebben Heeren Gecommitteerden ter zaake *van het aanmoedigen van Jonge Lieden tot de Zeevaart* , uitgebracht het volgende Rapport :

„ De Gedeputeerden van *Amsterdam , Rotterdam , Hoorn , 's Hage en Westzaandam* , volgens „ Resolutie Commisforiaal van deeze Vergadering op „ het Poinct van Deliberatie , pag. 5. genoomen , „ hunne gedachten hebbende laten gaan , hoe een „ gedeelte der Penningen , tot het *Vak der ZEE- „ VAART en VISSCHERYEN* geaffecteerd , „ best besteed konde worden *tot aanmoediging van „ het Nationaal Zeevolk* , hebben gemeend , dat het „ uitgebreide denkbeeld , 't welk men zich gewoon- „ lyk van een *Instituut* vormt , hun thans niet dan „ hinderlyk kon zyn , en dat in tegendeel de eenvoud- „ digheid en spoed hier het meeste nut aan het Va- „ derland toebrengen.

„ Zy hebben dan het byzonder genoeg een al- „ lereenvoudigst , niet zeer kostbaar , en aanstonds „ uitvoerelyk *PLAN* te kunnen voordraagen : om , „ naa-

„ naamelyk , Jaarlyks *honderd behoeftege Jongelingen*
 „ *gen* tot den *Zeedienst* uitterusten ; het welk zy in
 „ train zouden brengen op volgende wyze :

„ Dat Jaarlyks *Vierduizend Guldens* wierden ge-
 „ affecteerd , ingevolge deeze *Concept- Advertentie* ,
 „ welke ten spoedigste in *alle Couranten* behoorde
 „ gesteld te worden , en *in plano* gedrukt , om alom
 „ te worden bekend genaakt.

„ De Oeconomische Tak van de Hollandsche
 „ Maatschappye der Weetenschappen zal Jaar-
 „ lyks , tot wederopzeggens toe , eene Somme
 „ van *Vier-duizend Guldens* afzonderen , om
 „ daarvoor ten dienste der Koopvaardye en Vis-
 „ scheryen deezer Landen *alle Jaaren* uitterus-
 „ ten *Een honderd* behoeftege Jongelingen bo-
 „ ven de *twaalf* , en beneden de *zestien* Jaaren
 „ oud , binnen de *Republyc* gebooren , en tot
 „ de Zeevaart geneegen , *mits dezelve nooit*
 „ *gevaaren* , en *reeds by den een of anderen*
 „ *Schipper dienst* genoomen hebben.

„ Deeze Uitrusting zal voor ééns gegeven
 „ worden ter Somma van *Agtentwintig Gul-*
 „ *dens* aan *elk* Jongeling , en van *Zes Guldens*
 „ tot een Premie naa volbrachte reize , wanneer
 „ hy zich wel gedraagen heeft , en ten minst
 „ *negen* Maanden in dienst is geweest.

„ Daarenboven zal aan de *Ouders* , *Voogden* ,
 „ *Armbezorgers* of *Godshuizen* , (des begee-
 „ rende) voor het aangeeven van *elk* zoodanig
 „ Jongeling , gelyke Somma van *Zes Guldens*
 „ vereerd worden.

„ Men

„ Men zal zich in alle Plaatsen van deeze
 „ *Republyc* kunnen aandienen by den *Secreta-*
 „ *ris* van het Departement des Oeconomischen
 „ Taks, indien aldaar een Departement is ge-
 „ vestigd, en andersints aan eene der naastbyge-
 „ leegenen, zullende, wanneer het getal van
 „ *honderd* Jongelingen voltallig is, de overschie-
 „ tenden voor het volgende Jaar praëferabel zyn.

„ Hier mede zal een aanvang genoomen wor-
 „ den naa *primo September* eerstkoomende.

„ Ter uitvoeringe van het geene deeze Advertentie
 „ inhoud, zou door middel eener Resolutie van dee-
 „ ze Vergadering aan alle Departementen bekend
 „ worden, dat deeze uitrustingen onder Vyf Depar-
 „ tementen zullen verdeeld worden, als *Amsterdam*,
 „ *Rotterdam*, *Middelburg*, *Leeuwaarden* en *Stad*
 „ *en Lande*, welken dan tot de directie konden wor-
 „ den verzogt en gecommitteerd, zoo dat onder
 „ *AMSTERDAM* sorteere *Noord-Holland*, *Kennemer-*
 „ *land*, de Eilanden *Texel* en *Vlieland*, *Utrecht*
 „ en *Gooyland*.

„ Onder *ROTTERDAM*, *Zuid-Holland*, 't *Land*
 „ *van Voorne* en *Gelderland*.

„ Onder *MIDDELBURG*, gantsch *Zeeland*, en de
 „ Landen van de *Generaliteit*.

„ Onder *LEEUWAARDEN*, gantsch *Vriesland*, en
 „ de aangeleegene Eilanden.

„ Onder *STAD EN LANDE*, *Overyssel*, *Groningen*
 „ en *Ommelanden*, en 't *Landschap Drenthe*.

„ Ten

„ Ten einde de beste verdeling der respective
 „ Plaatsen te regelen , kan eene circulaire Misfive
 „ aan de Departementen geschreeven worden , onder
 „ welk dirigerend Departement zy behooren , naar
 „ het bovengemelde Concept , en naa de situatie der
 „ Plaatsen , om welke allen te bepaalen , Gecommit-
 „ teerden door de kortheid des tyds verhinderd zyn.

„ Over *Amsterdam* zouden dan worden gerepar-
 „ tieerd 40 Jongelingen , *Rotterdam* 20 , *Middelburg*
 „ 15 , *Leeuwaarden* 10 , en *Stad en Lande* 15.

„ Aan deeze Vyf Departementen zal moeten in re-
 „ kening geleeiden worden het montant der Pennin-
 „ gen , tot hunne gemelde repartitie benodigd , en de
 „ overige Departementen , zo daar eenige uitrusting
 „ was geschied , hun uitschot met de gemelde vyf
 „ *Departementen* kunnen verrekenen.

„ De *Secretarissen* in alle Departementen zullen
 „ aan de Ouders , Voogden , Armbezorgers of Gods-
 „ huizen , welken zodanig Jongeling , als by 't Ad-
 „ vertissement gemeld is , aanbieden , naa genoommene
 „ informatie van zyn ouderdom , genegenheid tot de
 „ Vaart , en behoefte , een declaratoir geeven
 „ en hen met behoorelyke onderrigting ten spoedig-
 „ ste aan eene der voornoemde Vyf Departementen
 „ renvoyeeren.

„ Dat de Heeren *Thesaurieren* in die vyf Depar-
 „ tementen de bepaalde uitrustingen en de Præmien
 „ voor de Aangeevers zouden betaalen , zoo dra het
 „ declaratoir van de *Secretarissen* , zoo even voorge-
 „ schreeven , en een voldoende schriftlyk bewys van
 „ den

„ den Schipper , waaronder zodanig Jongeling heeft
 „ dienst genoomen , dat hy zich dadelyk in dienst en
 „ aan boord bevind , hun zal vertoond zyn.

„ Dat dezelve Heeren *Theſaurieren* accuraat aan-
 „ tekening zouden houden van het getal der Jonge-
 „ lingen , op deeze wyze uitgerust , en by elke Ver-
 „ gadering aan de Commiſſien ter Directie daarvan
 „ rapport doen ; en , zoo dra hunne repartitie vol-
 „ tallig was , daarvan ten ſpoedigſten kennis geeven
 „ aan de Vier andere *Departementen bovengemeld* ,
 „ ten einde by het eene of andere derzelve , nog
 „ plaats open zynde , de aangegeevene Jongelingen
 „ aldaar kunnen worden geholpen.

„ Dat eindelyk de Præmien van *Zes Guldens* aan
 „ de Jongelingen zouden betaald worden , wanneer
 „ zy een Declaratoir vertoonden van hunnen Schip-
 „ per , dat zy *negen* Maanden in dienst zyn geweest
 „ en zich wel gedraagen hebben.

„ Meer meenen Gecommitteerden , dat hier niet
 „ behoeft bygevoegd te worden , om aanvang te maa-
 „ ken met een Werk , 't welk zy hoopen dat de han-
 „ delingen en pogingen van dit Genootſchap by alle
 „ welmeenenden in een gunſtig daglicht zal ſtellen ,
 „ dat dienen zal om de voorige lust tot den Ede-
 „ len Zeedienſt by onze Mede-Ingezetenen te doen
 „ herleeven , en dat aan anderen , wien de eenige
 „ *Source* van de Welvaart des lieven Vaderlands ter
 „ harte gaat , een voorbeeld ter naavolging kan ſtrek-
 „ ken. 't Zal hun genoeg zyn aan de intentie van
 „ deeze Vergadering voldaan , en uit kracht van haa-
 „ re Resolutie , ter bereiking van haar heilzaam oog-
 „ merk ,

„merk, zoo veel in hun was, te hebben gecon-
„tribueerd.”

En zyn gemelde Heeren door de Vergadering voor derzelver genomene moeite en gedaan rapport in deezzen bedankt, en het daarby geproponeerde by provisie voor één Jaar gearresteerd.

Vervolgens overgegaan zynde tot het opgeeven van Prys vraagen, in maniere als voren, zyn daartoe vastgesteld :

In de HANDWERKEN en FABRYCQUEN,

Num. 233. 228. 130. [127. volgens Resolutie van den 15. Juny, reeds gearresteerd zynde.] En is beslooten Num. 139. 115 en 147. voor dit Jaar om redenen te pasfeeren.

Hierop is, in maniere als voren, gearresteerd :

In de WERKTUIG- en SCHEIKUNDE,

Num. 237. en beslooten Num. 236. 190. 188 en 187. voor dit Jaar te pasfeeren. Mitsgaders N. 235 en 182. uit de Conceptvraagen te royeeren.

Vervolgens is in de ZEEVAART en VISSCHERYEN, in maniere als vooren, gearresteerd Num. 238. En beslooten voor dit Jaar te pasfeeren de Numero's 239. 194 en 198. — en geheel uit de Conceptvraagen te royeeren Num. 240. 193 en 195.

Eindelyk is beslooten insgelyks voor dit Jaar te pasfeeren in de NUTTIGE VOORSTELLEN Num. 241. 243 en 223.

Op

Op Donderdag den 21. Juny 1781. de Agtste Sessie gehouden, praesent de Heeren DIRECTEUREN, *van Sypesteyn*, Praesident; *Parvé*, *Heshuyzen*, *Decker*, *Patyn*, *Riemsdyk*, en *van Berck*; en de Heeren Gedeputeerden van alle de respectieve Departementen, *deutis Weesp* en *Wormer*.

Waarin de Extensie van de Resolutien, by de voorgaande Sessie genomen, geresumeerd en geaprobeerd zynde, is volgens Art. 195. der Wetten in omvraage gebragt, of men ook zou deliberereen over eene *nieuwe Extensie*, te maaken van Art. 238. der Conceptvraagen, welke Conceptvraag op gisteren is gearresteerd, en is met meer dan drie vierde der Stemmen daartoe geconcludeerd, en dezelve *naadere Extensie*, inhoudende het augmenteeren der *Præmie*, daarby gestatueerd, tot op *vyftig Ducaaten*, en den *byflag* tot *twintig Ducaaten*, vervolgens met eene gelyke meerderheid gearresteerd.

Voortgegaan zynde tot het opgeeven van *Nieuwe Prys-vraagen*, zyn nog vastgesteld,

In de NUTTIGE VOORSTELLEN,

Num. 214. en 200 b.

Zynde alle de voornoemde Prys-vraagen gearresteerd zoo en in diervoege, als by de gedrukte Prys-vraagen naader te zien zal zyn.

En is beslooten voor dit Jaar te *pasfeeren* Num. 203. 220. 208. en 205.

R

Als

Als mede om uit de Conceptvraagen te *royceren* Num. 219. 242. 217. 213. 216. 218. 202. 207. 209. 221. en 206.

Vervolgens is door Heeren Directeuren gecommuniceerd, dat, in conformiteit van Art. 189. der Wetten, by de gearresteerde Prys vraagen wel zouden voegen eene Vraag, dewelke hun voorkoomt van zoo veel gewichts te zyn, dat dezelve verdiene, hoe eerder hoe liever, te worden opgegeeven; te weeten, *om Oorlogschepen van 74 stukken Kanon, lang op het onderste dek 179 voeten, en wyd 48 voeten 9 duimen, behoorelyk bemand en geëquippageerd, te bouwen, van Eikenhout zoo, dat niet dieper gaan dan twintig voeten, enz.* — maar dat dezelve niet in de gedrukte Conceptvraagen is te vinden, en daarom het zelve alvorens aan deeze Vergadering communiqueerden.

Waarop, die Vraag voorgelezen zynde, Directeuren door de Vergaderinge voor derzelver oplettendheid en yver ten beste van het Algemeen en voor de eere van dit Genootschap, wel naadrukkelyk zyn bedankt, en verzogt om dezelve by de voorige gearresteerde Vraagen te voegen, volgens de voorgeleezene Extensie, dewelke in de gedrukte Prys vraagen te zien zal zyn.

En is geresolveerd, op voorstel der Heeren Gedeputeerden van *Amsterdam*, uit hoofde van Art. 223 der Wetten, voor het volgende Jaar in de Punten van Beschryvinge te brengen eene *Propositie*, om uit Art. 189. der Wetten te ligten de woorden, *uit de voorgestelde Punten*, en aan Heeren Directeuren de volkome-

komene vryheid te laten , om zoodanige Vraagen , als Hun Wel Ed. nuttig voorkoomen , op te geeven , zonder dat dezelve verder in deliberatie koomeu.

Is door Directeuren gecommuniceerd , dat zich een Perfoon heeft gemeld , verzekerende , dat in staat en genegen was om te voldoen aan het begeerde by de Pryspraak Num. 10. in de *Werktuigkunde* , in 1780. voorgesteld , dan dat ter plaatse zyner wooninge , nogte in eenen ruimen afstand van daar , zich gééne *Watermoolens* bevinden , aan welken hy door voldoende Proeven zyne fustentue zou kunnen bewyzen , dat hy dierhalven verzocht om , in gevalle zyne te doene Proeven voldoende zullen worden bevonden , en hem de uitgelooofde Prys dus worde toegekend , hem boven deeze belooning eene billyke vergoeding van reis- en dag-gelden zal moogen worden gegeeven. — Welk verzoek naa deliberatie is beslooten te ac-
cordeeren.

Vervolgens is goedgevonden de Præmien , gesteld op het *Spinwerk* , *winden van Zyde* , en *gespeldewerkte Kanten* , voor het Jaar 1782. te continueeren , zoo en op dien voet , als by de gedrukte Pryspraagen naader te zien is.

Voorts is geleezen eene naadere Extensie van de Vraag over de *Quinette Garens* , als mede eene wegens het *wateren of mooren der Gynen* , en zyn dezelve Extensien naa deliberatie gearresteerd , dewelken by de gedrukte Pryspraagen te zien zullen zyn.

Ingevolge Art. 150. van de Wetten , zyn op de Algemeene Vergadering *verbrand* de *Billetten* , gevoegd by zoodanige toegezondene Stukken , dewelken by deeze Vergadering niet zyn bekroond.

En van zoodanige *Billetten* , dewelken met géén dubbeld Couvert voorzien waren , is de *Secretaris* gequalificeerd , het toegezondene aan de Eigenaars , mits den naam secreteerende , te rug te zenden.

Is de Heer *Præsident* by Resolutie verzogt , om het gewoon Compliment van Dankzegging aan Heeren *Burgemeesteren* *dezer Stad* , uit naam van deeze Vergaderinge , te willen afleggen.

Vervolgens hebben Heeren Gedeputeerden tot het opneemen en sluiten der Rekening van 't Jaar 1780. nitgebracht het volgende Rapport :

„ De Gedeputeerden van de respectie Departementen , *Amsterdam* , *Rotterdam* , *Schiedam* en *Schoonhoven* , ingevolge en ter voldoeninge van de Resolutie Commisforiaal van deeze Vergadering , van dato den 13. deezer , gezien en geëxamineerd hebbende de Rekening van den Ontfang en Uitgaaf van deezen Oeconomischen Tak van de Hollandsche Maatschappye der Weetenschappen over den Jaare 1780. , met alle de justificatoire blyken en bescheiden daartoe relatief :

„ Hebben de Eer de Vergadering te rapporteeren , dat zy dezelve Rekening volkomen goed en accoord hebben bevonden , en alle de posten , zoo van ontfang

„ fang als uitgaaf , behoorlyk zyn verantwoord ; en
 „ dat zy dienvolgende ook gééne zwaarigheid heb-
 „ ben gemaakt , om dezelve volgens Art. 178. der
 „ Wetten te fluiten.

„ Dat hun by Heeren Directeuren is gegeven visie
 „ van alle de Effecten en Contanten , tot de opgeno-
 „ mene en geslotene Rekening behoorende ; boven
 „ dien , schoon ongehouden , van de Recepiffen en
 „ contante Penningen aan deezen Oeconomifchen
 „ Tak tot *ultimo* Mey laastleden hebbende behoord ,
 „ en op den Korten Staat tot gemelden datum be-
 „ fchreeven , beloopende dezelve in alles met elkan-
 „ der ter Somma van *f* 85169 - 10 - 2 — :
 „ En vertrouwen Gecommitteerden , hier mede aan
 „ de intentie van de Vergadering te hebben voldaan.

„ Actum 21. Juny 1781.

En zyn gemelde Heeren voor hunne genoommene
 moeite en gedaan rapport bedankt, mitsgaders de Re-
 kening voor geflooten gehouden.

Is beflooten aan den Heer *Pieter Hodenpyl* aan te
 bieden eene *Goude Medaille* , uit confideratie , dat
 van de *Molen van Raincy* ten zynen eigenen koste
 een *Modél* heeft doen vervaardigen , en het zelve ten
 dienfte van de Commiffie tot Examen van gemelde
 Suikerriet Molen heeft vertoond , en verder voort-
 gaat in edelmoedig alle poogingen , ter bevorderinge
 van het groote oogmerk des Oeconomifchen Taks ,
 onvermoeid aantewenden ; en is het Departement van
Rotterdam verzogt , om dien Heer uit naam van dee-
 ze Vergadering te bedanken.

Is gearresteerd, dat in het vervolg *alle Antwoorden en Stukken*, dewelken in eenigerhande opzichten aan de *formalia*, by de Wetten geëischt, niet mogten hebben voldaan, en derhalven van het dingen na den prys zyn gefecludeerd, door Directeuren tot Examen aan *drie* of *vier* Departementen zullen worden gezonden, ten einde over derzelve Remuneratie by de Algemeene Vergadering mooge kunnen worden geresolveerd.

Is beslooten aan den Heer *Jan Christian Ten Noever*, Schryver van de *Zuidhollandsche Courant*, wegens het adverteeren van de Prys vraagen en andere Zaaken, tot den Oeconomischen Tak behoorende, in zyne Courant, zonder daarvoor ooit iets gepretendeerd te hebben, tot erkentenis aantebieden de *tweede Goude Medaille*.

Zyn van wegens *P. J. Kasteleyn*, Apotheker en Chymist te *Amsterdam*, gepræsenteerd twee Flesjes, van door denzelven nieuw uitgevonden en vervaardigd *Eau de Luce*, ten minste aan het *Fransche* gelyk; en is beslooten, dat hetzelfde op de gewoone wyze zal worden geëxamineerd, ten einde daarover op de volgende Algemeene Vergadering naader te resolveeren.

Het Departement van *Gouda* ingeleverd hebbende zeker Bericht en Proeven van het nuttige gebruik van het zoogenaamd *Matteulas*, en der *Bloemknoppen* of *Bloemkatten* van de *Salix Caprea* of *ruige Wilg*, aan het Departement *Gouda* gepresenteerd door den Heere *Mr. ADRIAAN WITTERT*, Heere van *Bloemendaal*, *A. L. M. Phil. Doctor* enz. enz. te *Gouda*; — is het Departement van *Gouda* verzogt, om dien Heer we-

wegens zynen vlyt, yver en oplettendheid, om door zyne Waarneemingen en Proeven het Algemeen van nut te weezen, uit naam van deeze Vergaderinge te bedanken, en beslooten opgemelden Heere tot erken-
tenis en verdere aanmoediging, aantebieden eene
tweede Goude Medaille.

Zyn op verzoek van de Heeren *Jacob Aggefz. Kool* en *Hendrik Valkenburg*, derzelver Berichten van het Roodmaaken der *Kaas* op de *Noordholland-
sche* wyze, door den Algemeenen *Secretaris* voor-
gelezen.

De Heer Gedeputeerde van het Departement
Middelburg heeft vervolgens gecommuniceerd het
volgende

E X T R A C T, uit de Resolutien van
den Oeconomischen Tak, Departement
Middelburg, van den 24. Mey 1781.

„ De Heer en Mr. *Daniel Radermacher* heeft ter
„ Vergadering voorgelezen en overgelegd de schrif-
„ telyke Propositie, alhier geïnserceerd.

„ MYNE HEEREN!

„ Daar bevind zich sedert eenige Jaaren in den
„ dienst van de *Nederlandsche Oost-Indische Com-
„ pagnie* een zeer agtingwaardig en kundig Opper-
„ Chirnrbyn, genaamd *Johan Ferdinand Ellerbeek*.
„ Die Man heeft uit eigene observatien aan het Pu-
„ blycq

„ blycq medegedeeld de door hem ondervondene
 „ verwonderlyke krachten tegens de sterkste *Zee-*
 „ *Schorbut* , van het *Gramen Navale Marinum* ,
 „ of Zeegroente aan den huid der Scheepen , onder
 „ water wassende , alles breeder te vinden in het nu
 „ heden uitgekoomen VII. Deel van het *Zeeuwfche*
 „ *Genootfchap der Weetenfchappen te Vlifingen* ,
 „ bladz. 259.

„ Het Jaar te vooren 1780. heeft dezelve *J. F.*
 „ *Ellerbeek* reeds uitgegeeven een Tractaatje , gedrukt
 „ te *Rotterdam* by *J. Bronkhorst* , en te *Middel-*
 „ *burg* by *C. Bobemer* , zynde eene *Verhandeling*
 „ *over de Rotkoortfen* , die wel principaal van 1770
 „ tot 1774. en vervolgens , zoo wel te Land als op
 „ de Schepen , geregeerd hebben. Dat Werk , My-
 „ ne Heeren ! heeft den algemeenen Lof verdiend
 „ van de kundigfte *Profesforen* en *Doctoren* van *Ne-*
 „ *derland* , waarvan ik meer zoude kunnen zeggen ;
 „ maar de grootfte Lof , dien men aan dien kundigen
 „ Man verplicht is te geeven , beftaat daarin , dat by
 „ hem , *Ellerbeek* , geene andere oorzaak tot het
 „ fchryven van dat Werk plaats gehad heeft , als al-
 „ leen de menfchlievendheid ten nutte van zyn Tyd-
 „ genooten , en voor volgende Tyden.

„ Nu is de Vraag : Of zoodanig een Man niet
 „ waardig is aanbevoolen te worden aan de Alge-
 „ meene Vergadering te *Haarlem* , ten einde be-
 „ kroond te worden , met eene meer of mindere
 „ gedagtenis , voor den dienst en nut , dat hy zoo
 „ oprecht aan het Algemeen heeft te weeg gebracht
 „ en beweezen.

„ Waarop

„ Waarop gedelibereerd en de Heer *Radermacher*
 „ voor zyne gedaane Propositie zynde bedankt , is
 „ goedgevonden en verstaan dezelve te stellen , zoo
 „ als geschied by deezen , in handen van de Heeren
 „ Gecommitteerden , gaande na de Algemeene Ver-
 „ gaderinge , met qualificatie op dezelve Heeren ,
 „ omme , naa praalabele Communicatie met Heeren
 „ Directeuren , hoe best in deezen het gebuteerde
 „ oogmerk te bereiken , van wegens dit Departement
 „ ter Algemeene Vergadering een Propositie te
 „ doen , en de zaaken daar henen te helpen dirigee-
 „ ren , dat aan den voornoemden *Joan Ferdinand*
 „ *Ellerbeek* , ter zaake , by de voorensaande Pro-
 „ positie vermeld , van wegens den Oeconomischen
 „ Tak , een of andere blyk van achting en goedkeu-
 „ ring , moge worden toegekend ; enz. enz.

En is beslooten , dat gemelde Propositie voor het volgende Jaar in de *Punten van Deliberatie* zal worden gebracht.

Is beslooten Art. 2. bladz. 17. der Prys vraagen van het Jaar 1778. weder optegeven , om te beantwoorden vóór of op *ultimo* September 1782.

Is geleezen eene Verklaaring van *Johannes Gibbon* te *Gouda* , inhoudende , dat aannam en zich engageerde , om *tienduizend* stukken *Potten* , van allerlei Soorten , van dezelfde Qualiteit en Prys , als zyne Bekroonden , te leveren aan die dezelve be-geerden.

Hierop is deeze Vergadering door den *Algemeenen Secretaris*, uit naam van Directeuren, met eene Aanspraake gesflooten :

En dezelve zeer gratieuselyk door den Heer *Abraham Blusfè*, Gedeputeerden van het Departement *Dordrecht*, uit naam van de respective Heeren Gedeputeerden der overige Departementen beantwoord.

Waar mede deeze

VIERDE ALGEMEENE VERGADERING

des *Oeconomischen Taks*, met de allervoorbeeldigste Harmonie en Yver voor het Algemeene Welzyn des Vaderlands, tot het grootste genoegen van alle de Aanweezenden, en onder de hartlykste Zegenwenschingen is geëindigd.

